

Quick Scan BIS-instellingen

rapportnr. 1351

2 juni 2015

Analyse van de gevolgen van de bezuinigingen a.d.h.v. financiële indicatoren

Quick Scan BIS- instellingen

Eindrapport

M.A.G. Gielen, MSc
Drs. M.M. van Asselt
Ph. R. de Jong, PhD

Onderzoek in opdracht van het ministerie van Onderwijs, Cul-
tuur en Wetenschap

Den Haag, 2 juni 2015

 rapport nr. 1351

© Aarts de Jong Wilms Goudriaan Public Economics bv

Website: www.ape.nl

Niets uit deze uitgave mag worden verveelvoudigd en/of openbaar gemaakt via druk, fotokopie of op welke andere wijze dan ook, zonder voorafgaande schriftelijke toestemming.

Inhoud

1	Inleiding	1
1.1	Doel van het onderzoek	1
1.2	Opbouw rapport	2
2	Aanpak en verantwoording	3
2.1	Data	3
2.2	Berekening eigen inkomstenpercentage	4
2.3	Berekening financiële indicatoren	5
3	Resultaten Quick Scan	7
3.1	Inleiding	7
3.2	Totaal producerende instellingen	7
3.3	Podiumkunstgezelschappen	17
3.4	Musea	25
3.5	Presentatie-instellingen (beeldende kunst)	32
3.6	Festivals	39
3.7	Ondersteunende instellingen (alleen balans)	45
4	Conclusie	49
	Bijlage 1 Lijst BIS-instellingen	53
	Bijlage 2 Tabellenboek	57
	Totaal instellingen (i)	58
	Totaal producerende instellingen (ii)	60
	Podiumkunstgezelschappen (iii)	63
	Musea (iv)	66
	Presentatie-instellingen (v)	69
	Festivals (vi)	72
	Ondersteunende instellingen (vii)	75

1 Inleiding

1.1 Doel van het onderzoek

Het ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap (OCW) verzamelt veel informatie over de ontwikkelingen in het rijksgesubsidieerde deel van de culturele sector. Volledige informatie over de ontwikkelingen in het rijksgesubsidieerde deel van de sector in 2014 is pas beschikbaar in het najaar van 2015 via de publicatie *Cultuur in Beeld 2015*. De prestaties van de instellingen (bijvoorbeeld het aantal bezoeken) worden in *Cultuur in Beeld* inzichtelijk gemaakt. Op dit moment zijn alleen de nog niet volledig gecontroleerde financiële gegevens (de balans- en exploitatiegegevens) beschikbaar.

De Algemene Rekenkamer adviseerde in de in februari jl. verschenen publicatie 'Bezuiniging op cultuur; Realisatie en effect' om de verantwoordingsgegevens over het jaar 2014 van de door OCW gesubsidieerde instellingen te betrekken bij de besluitvorming (over de uitgangspunten) voor de subsidieperiode 2017-2020.

Om tegemoet te kunnen komen aan dit advies heeft het ministerie van OCW een *quick scan* uit laten voeren naar de financiële positie van instellingen uit de basisinfrastructuur (BIS) ultimo 2014. In deze *quick scan* worden de voorlopige gegevens van de BIS-instellingen uit 2014 gecombineerd met gegevens over de jaren 2011, 2012 en 2013.

Vanaf 2014 is er beter zicht op de mogelijke effecten van de bezuinigingen. Het seizoen 2012-2013 was namelijk al geboekt op het moment dat bekend werd hoeveel er bezuinigd zou worden. Bovendien hebben veel instellingen kunnen doorspelen volgens de oude planning met behulp van een frictiekostenvergoeding of door de inzet van bestemmingsfondsen van OCW.

De analyses uit deze rapportage kunnen betrokken worden bij het debat in de Kamer over de inrichting van het stelsel 2017-2020.

1.2 Opbouw rapport

Hoofdstuk 2 bevat het plan van aanpak en de verantwoording. Hierin wordt o.a. beschreven welke data is gebruikt en hoe bepaalde indicatoren zijn geconstrueerd. In Hoofdstuk 3 worden de resultaten van de *quick scan* besproken. In Hoofdstuk 4 staat de conclusie.

2 Aanpak en verantwoording

2.1 Data

Exploitatierekening en balans

Voor deze quick scan worden de exploitatierekeningen en balansgegevens van alle huidige BIS-instellingen gebruikt.

Hieronder worden de variabelen genoemd die gebruikt zijn voor de quick scan.

De volgende variabelen afkomstig van de exploitatierekeningen worden gebruikt:

- totale baten;
  - totale structurele subsidie;
    - structurele subsidie vanuit het ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap (OCW);
    - structurele subsidie vanuit de Provincie;
    - structurele subsidie vanuit de gemeente;
    - structureel publieke subsidie overig;
  - totaal eigen inkomsten;
    - directe opbrengsten;
    - indirecte opbrengsten;
    - bijdragen uit private middelen;
- totale lasten;
- exploitatieresultaat¹.

De volgende variabelen afkomstig van de balansen worden gebruikt:

- totale activa/passiva²;
- totale vlottende activa;
- totaal eigen vermogen (alle bezittingen minus de schulden);
- totaal kortlopende schulden.

---

¹ Het exploitatieresultaat is niet gelijk aan het saldo van de baten en de lasten. De baten en de lasten hebben alleen betrekking op de gewone bedrijfsvoering. Bij het exploitatieresultaat worden ook baten en lasten buiten de gewone bedrijfsvoering meegeteld, zoals de rentebaten.

² Op de balans zijn de totale activa gelijk aan de totale passiva (de som van het eigen vermogen en het vreemd vermogen).

Voorlopige cijfers

De verantwoordingsgegevens over het jaar 2014 van de door OCW gesubsidieerde instellingen ontvangt het ministerie van OCW op 1 april 2015. De gegevens worden vervolgens intern gecontroleerd. Vanwege de beperkte tijd is op de gegevens over 2014 een beperkte controle gedaan: de ingevoerde gegevens in het subsidiemanagementsysteem zijn vergeleken met de door de accounthouder gecontroleerde papieren jaarrekening. Er is ten tijde van dit onderzoek nog geen inhoudelijke check op de data verricht. De juistheid en volledigheid van de gegevens is dus niet gegarandeerd. De analyse wordt daarom uitgevoerd op totaalniveau en/of sectorniveau en niet op instellingsniveau.

Sectorindeling

Voor de analyses wordt de volgende sectorindeling gemaakt: podiumkunstgezelschappen, musea, presentatie-instellingen voor beeldende kunst, festivals en ondersteunende instellingen.

Van de ondersteunende instellingen worden alleen de balansgegevens meegenomen in de quick scan, omdat de gegevens van de ondersteunende instellingen ten tijde van dit onderzoek nog niet gecontroleerd zijn.

Inflatiecorrectie

Alle financiële gegevens zijn gecorrigeerd voor inflatie d.m.v. de consumentenprijsindex afkomstig van het Centraal Bureau voor de Statistiek. Bij het indexeren is 2011 als basisjaar genomen.

Nieuwe BIS-instellingen

Voor de analyses worden alleen de instellingen meegenomen die in de periode 2011-2012 ook structureel door OCW gesubsidieerd werden. Zie Bijlage 1 voor een overzicht van de instellingen die worden gebruikt voor de analyses.

Het Houten Huis en het Glasmuseum Leerdam maken pas sinds 2013 deel uit van de BIS. Bij deze instellingen zijn dus geen bezuinigingen op structurele subsidies geweest. Deze quick scan heeft als doel om de effecten van de bezuinigingen bij de BIS-instellingen in beeld te brengen. Daarom worden het Houten Huis en het Glasmuseum buiten beschouwing gelaten.

2.2 Berekening eigen inkomstenpercentage

Eigen inkomsten t.o.v. de totale structurele subsidie (definitie OCW)

Het eigen inkomstenpercentage wordt op twee verschillende manieren berekend. De eerste definitie van het eigen inkomstenpercentage is de definitie zoals deze gehanteerd wordt door OCW. Bij de subsidieverlening voor de periode 2013-2016 hanteerde OCW voor het eerst een entreenorm met betrekking tot het verdien-

vermogen (eigen inkomstenpercentage). Deze norm geeft aan hoeveel eigen inkomsten er per euro subsidie verdiend moeten worden. Het totaal aan eigen inkomsten wordt gedeeld door de totale structurele subsidie (dus exclusief projectsubsidie). Het eigen inkomstenpercentage van een instelling volgens de definitie van OCW kan dus meer dan 100% zijn als de eigen inkomsten hoger zijn dan de structurele subsidies die de instelling ontvangt.

De entreenorm voor het eigen inkomsten percentage (OCW) is voor podiumkunstgezelschappen en festivals 21,5% en voor musea, presentatie-instellingen en jeugdtheatergezelschappen 19,5%.

In de rest van de rapportage wordt deze berekening van de het eigen inkomstenpercentage aangeduid als *eigen inkomstenpercentage (definitie OCW)*.

Eigen inkomsten t.o.v. de totale baten (definitie fondsen)

Een andere benadering van het eigen inkomsten percentage is het aandeel eigen inkomsten in de bekostigingsmix. Hierbij worden de eigen inkomsten gedeeld door de totale baten. Bij de totale baten worden ook de projectsubsidies meegetrekkend. De eigen inkomsten zijn onderdeel van de totale baten. Het eigen inkomstenpercentage wordt o.a. door de fondsen op deze manier berekend en zal daarom in de rest van de rapportage ook worden aangeduid als *eigen inkomstenpercentage (definitie fondsen)*. Het eigen inkomstenpercentage volgens de definitie van de fondsen is dus maximaal 100%.

2.3 Berekening financiële indicatoren

Liquiditeit

De liquiditeit geeft aan in welke mate de culturele instelling op korte termijn aan haar financiële verplichtingen kan voldoen. Dit kunnen we berekenen door de totale vlottende activa te delen door de kortlopende schulden. Bij het berekenen van de gewogen gemiddelde liquiditeit wordt gewogen met het nominale bedrag aan kortlopende schulden. Voor culturele instellingen die meerjarig gesubsidieerd worden gelden lagere liquiditeitsnormen dan voor reguliere bedrijven, omdat de culturele instellingen een vaste inkomstenbron hebben vanwege de structurele subsidie. Een liquiditeit lager dan 1 betekent een hoog risico; een liquiditeit van minimaal 1 en maximaal 1,3 betekent een middelmatig risico en een liquiditeit van meer dan 1,3 betekent een laag risico.

Solvabiliteit

Onder de solvabiliteit van een culturele instelling wordt verstaan de mate waarin zij in geval van faillissement kan voldoen aan haar financiële verplichtingen aan de verschaffers van vreemd vermogen. De solvabiliteit geeft dus in tegenstelling tot de liquiditeit informatie over de financiële situatie van een instelling op de langere termijn. De solvabiliteit kan gedefinieerd worden als het eigen vermogen ten opzichte van de passiva (de som van het eigen vermogen en het vreemd vermogen). Bij het berekenen van de gewogen gemiddelde solvabiliteit wordt gewogen met het bedrag aan passiva.

Een solvabiliteit lager dan 0 betekent een hoog risico; een solvabiliteit van minimaal 0 en maximaal 0,10 is een middelmatig risico en een solvabiliteit hoger dan 0,10 betekent een laag risico.

Weerstandsvermogen

In een gezonde situatie heeft een culturele instelling baten (bijvoorbeeld uit publieksinkomsten) waarmee de lasten betaald worden. Als de baten tegenvallen moeten de kosten doorbetaald worden (als er geen maatregelen worden genomen). Het weerstandsvermogen is het vermogen van de culturele instelling om ook in ongunstige tijden haar activiteiten te kunnen voortzetten. De vaste activa worden hier niet in meegerekend omdat bij verkoop van vaste activa de continuïteit van de instelling in gevaar kan komen.

Als maat voor het weerstandsvermogen wordt door OCW voor het cultuurveld gebruik gemaakt van het eigen vermogen gedeeld door de totale baten; dit wordt de *haringmaat* genoemd. Als deze ratio hoog genoeg is heeft de instelling voldoende financiële middelen om bij tegenvallende inkomsten haar activiteiten gedurende een periode weergegeven door deze ratio voort te kunnen zetten.

Als de ratio van het eigen vermogen en de totale baten lager is dan 0 heeft de instelling een hoog risico; een ratio van minimaal 0 en maximaal 0,10 is een middelmatig risico en een ratio hoger dan 0,10 betekent een laag risico.

3 Resultaten Quick Scan

3.1 Inleiding

In paragraaf 3.2 wordt eerst een totaalbeeld gegeven van de financiële ontwikkelingen van de producerende instellingen die deel uitmaken van de BIS. Vervolgens worden in paragraaf 3.3 t/m 3.6 de ontwikkelingen in de onderliggende sectoren beschreven. We maken daarbij onderscheid tussen podiumkunstgezelschappen, musea, presentatie-instellingen voor beeldende kunst en festivals. In paragraaf 3.7 worden tot slot de financiële ontwikkelingen gebaseerd op de balansgegevens van de ondersteunende instellingen die deel uitmaken van de BIS beschreven.

De trendgrafieken zijn gebaseerd op de instellingen die gedurende de hele periode 2011-2014 onderdeel uitmaakten van de BIS.

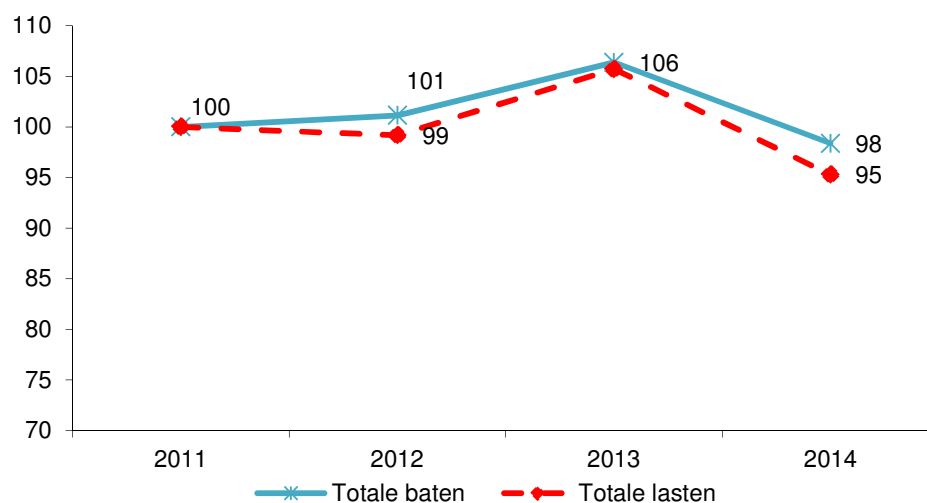
3.2 Totaal producerende instellingen

3.2.1 Baten, lasten en exploitatieresultaat

In 2014 zijn de totale baten van de producerende instellingen 2% lager dan in 2011 en de totale lasten zijn 5% lager dan in 2011. Zie Figuur 3.1. In 2013 zijn zowel de totale baten als de totale lasten van het totaal van de producerende instellingen hoger dan in de andere jaren. In 2014 zien we dat de totale baten zijn gedaald t.o.v. 2013 en weer ongeveer op het oude niveau zijn van 2011 en 2012.

De totale baten van alle producerende instellingen zijn in 2014 t.o.v. 2013 met 7,5% afgenomen en de lasten zijn met 10% afgenomen.

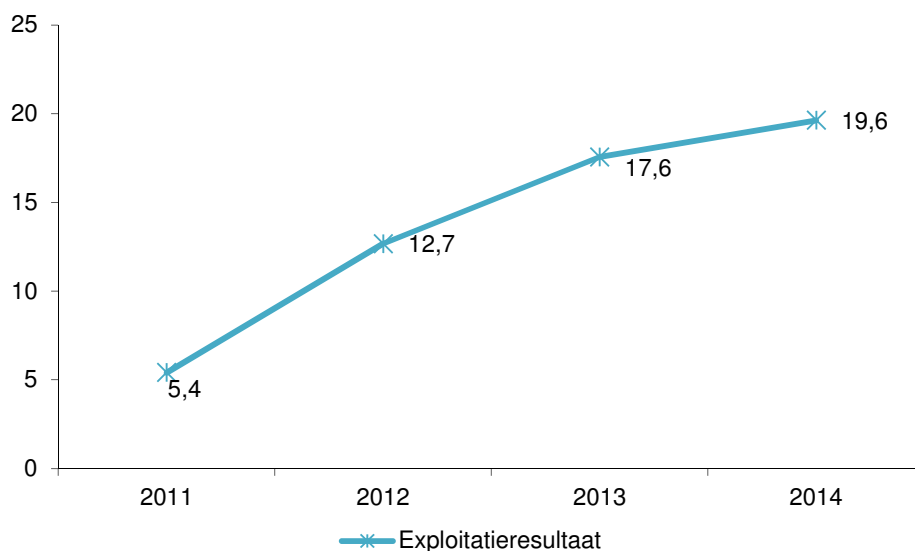
Figuur 3.1 Ontwikkeling totale baten en lasten, totaal producerende instellingen (indexcijfers met 2011 als basisjaar)

Exploitatieresultaat

In 2014 heeft 59% een positief exploitatieresultaat. In 2011 heeft 56% een positief exploitatieresultaat. (Zie Bijlage 2, Tabel E.6.ii.) In Figuur 3.2 is te zien dat het exploitatieresultaat tussen 2014 en 2011 met 14,2 miljoen euro is toegenomen. Deze stijging wordt veroorzaakt door 36 van de 64 producerende instellingen. Van deze 36 producerende instellingen had twee derde in 2011 een negatief exploitatieresultaat. Een kwart van deze instellingen heeft ondanks een groei in het exploitatieresultaat in 2014 nog steeds een negatief exploitatieresultaat. Bij de andere 28 producerende instellingen is het exploitatieresultaat in 2014 lager dan in 2011.

Figuur 3.2 Ontwikkeling exploitatieresultaat in miljoenen euro's, totaal producerende instellingen (indexcijfers met 2011 als basisjaar)

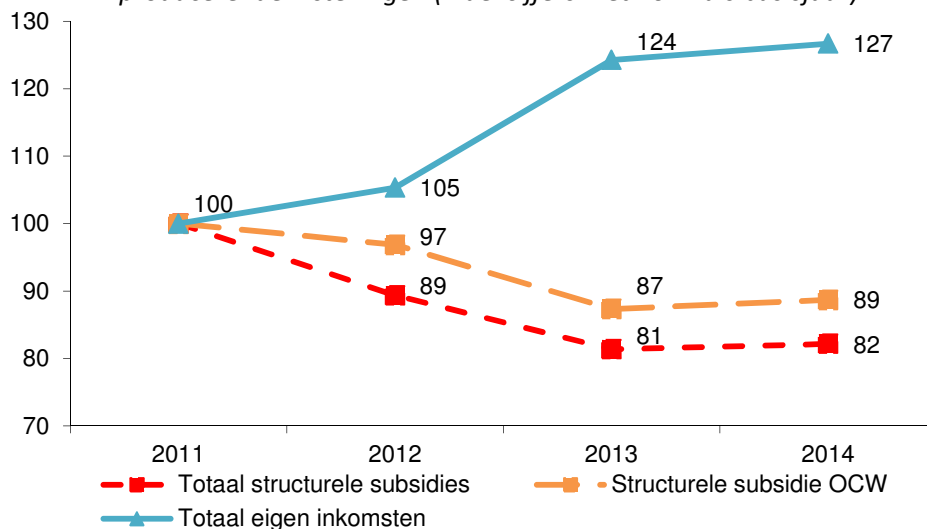
3.2.2 Structurele subsidies en eigen inkomsten

In Figuur 3.3 staan de totale structurele subsidies, de structurele subsidies die instellingen van OCW ontvangen en de totale eigen inkomsten. De structurele subsidies die de culturele instellingen van OCW ontvangen vormen in 2014 85% van het totaal aan structurele subsidies. Andere structurele subsidies zijn afkomstig van de provincies, de gemeenten en andere organisaties. De structurele subsidies van OCW dalen tussen 2012 en 2013 met ongeveer 10%. Dit komt doordat in 2013 de nieuwe subsidieperiode is begonnen, waarin de bezuinigingen van het kabinet-Rutte I zijn geïmplementeerd. De subsidiedaling in 2012 ten opzichte van 2011 wordt veroorzaakt door een generieke subsidiekorting, eveneens voortvloeiend uit de bezuinigingen van het kabinet-Rutte I en daarnaast door relatief lage uitkeringen voor loon-en prijscompensatie.

Over de hele periode 2011-2014 neemt de totale structurele subsidie met gemiddeld 6% per jaar af en de subsidie vanuit de BIS met gemiddeld 4% per jaar. In 2014 zijn de eigen inkomsten met 2% gestegen t.o.v. het jaar ervoor.

In absolute bedragen zijn de totale structurele subsidies in 2014 t.o.v. 2011 met 68,4 miljoen euro afgenomen en zijn de totale eigen inkomsten in 2014 t.o.v. 2011 met 45,6 miljoen euro toegenomen.

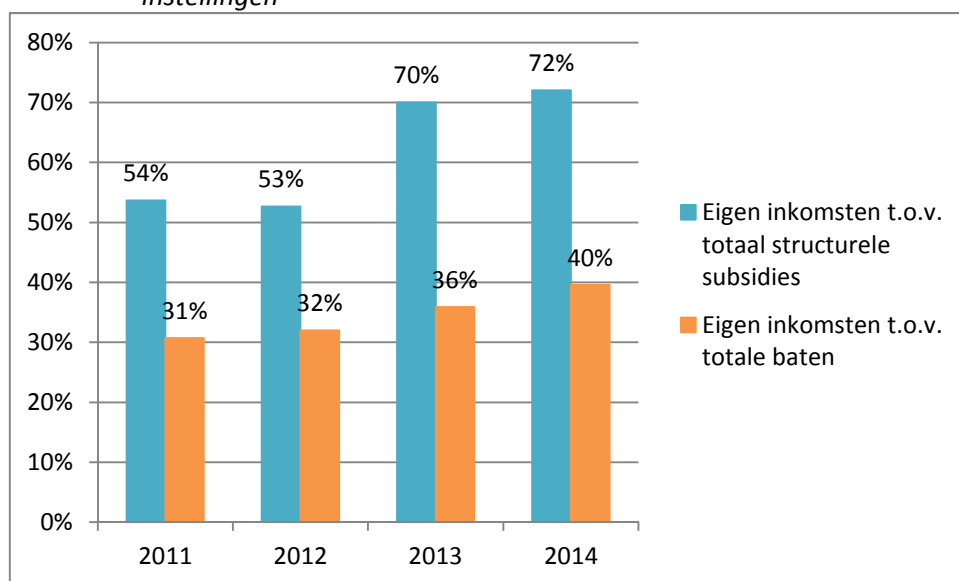
Figuur 3.3 Ontwikkeling totaal structurele subsidies en eigen inkomsten, totaal producerende instellingen (indexcijfers met 2011 als basisjaar)

In Figuur 3.4 staan de eigen inkomsten als percentage van de totale structurele subsidie (definitie OCW) en als percentage van de totale baten (definitie fondsen) afgebeeld. Zoals hierboven beschreven zijn de eigen inkomsten gestegen en de structurele subsidies afgenomen, vooral in 2013 t.o.v. 2012. Dit is terug te zien in een stijging van de eigen inkomsten t.o.v. de totale structurele subsidies in 2013 t.o.v. 2012. De eigen inkomsten t.o.v. de totale baten nemen in 2013 toe en vervolgens in 2014 nog een keer. Dit komt doordat de baten in 2013 hoger waren zoals ook te zien was in Figuur 3.1.

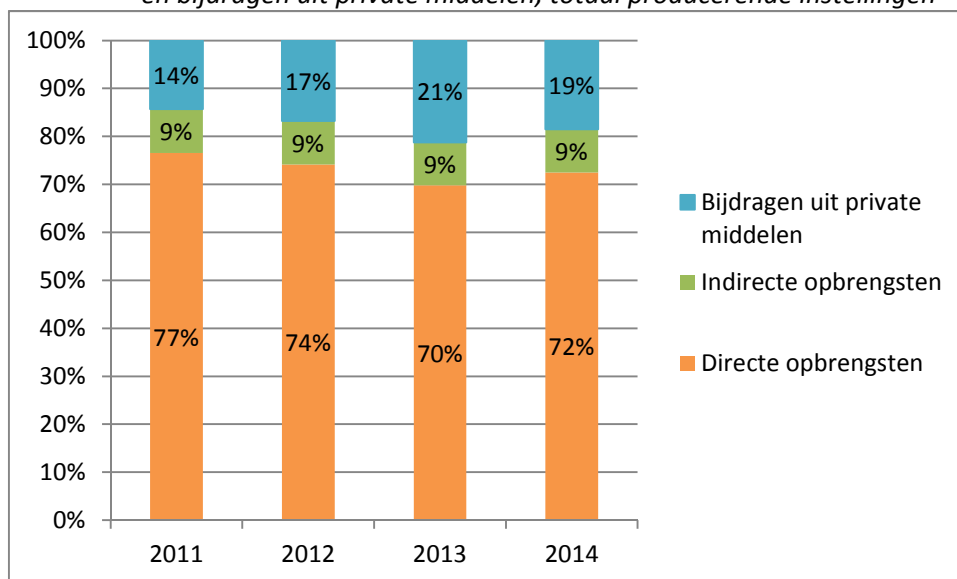
Figuur 3.4 Eigen inkomstenpercentage volgens definitie OCW en eigen inkomstenpercentage volgens definitie fondsen, totaal producerende instellingen

Eigen inkomsten

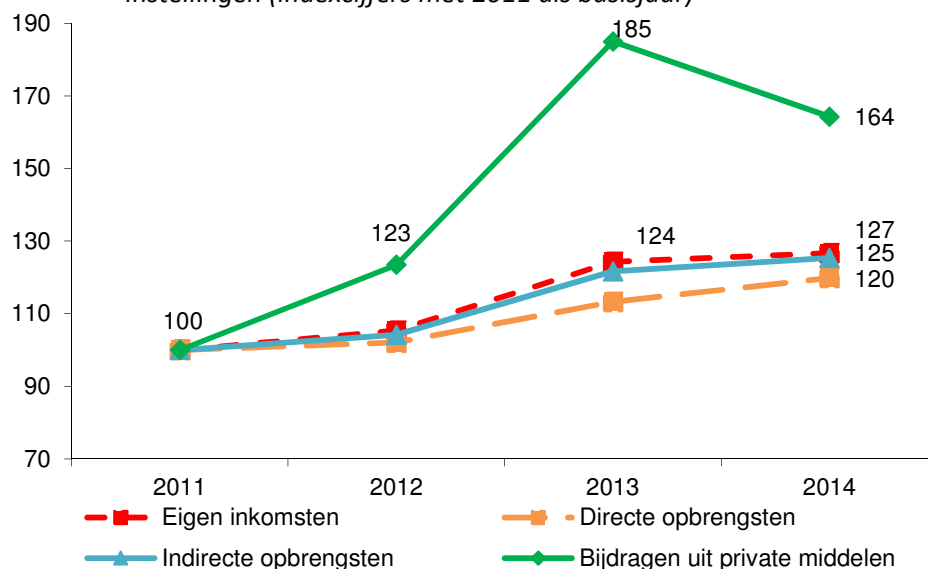
De eigen inkomsten zijn opgebouwd uit directe opbrengsten, indirecte opbrengsten en bijdragen uit private middelen. De directe opbrengsten vormen het grootste deel van de eigen inkomsten (72% in 2014), gevolgd door de bijdrage uit private middelen (19% in 2014) en de indirecte opbrengsten (9%). Zie Figuur 3.5.

Figuur 3.5 Opbouw eigen inkomsten, directe opbrengsten, indirecte opbrengsten en bijdragen uit private middelen, totaal producerende instellingen

In Figuur 3.6 wordt de ontwikkeling van de directe en indirecte opbrengsten en de bijdragen uit private middelen getoond. De directe opbrengsten nemen met gemiddeld 6% per jaar toe in de periode 2011-2014. De indirecte opbrengsten nemen in deze periode gemiddeld met 8% per jaar toe. De bijdragen uit private middelen groeien in de periode 2011 t/m 2014 meer dan twee keer zo snel, namelijk met gemiddeld 18% per jaar. In 2014 zijn de bijdragen uit private middelen weer afgenomen met 11% t.o.v. het jaar ervoor.

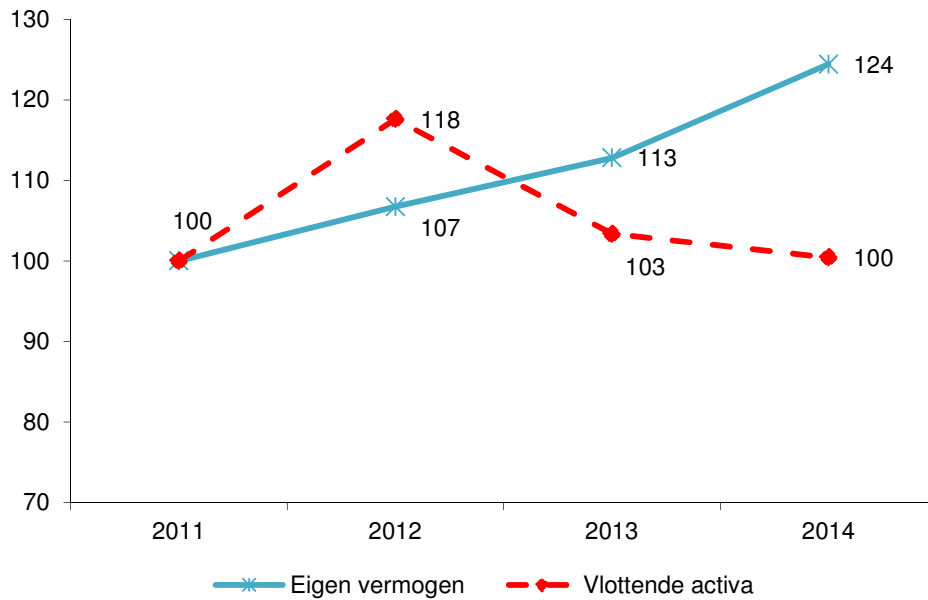
Figuur 3.6 Ontwikkeling totaal eigen inkomsten, directe opbrengsten, indirecte opbrengsten en bijdragen uit private middelen, totaal producerende instellingen (indexcijfers met 2011 als basisjaar)

3.2.3 Reserves en eigen vermogen

In Figuur 3.7 staat de ontwikkeling van het eigen vermogen en de vlottende activa afgebeeld. Het eigen vermogen laat een gestage groei zien van gemiddeld 8% per jaar in de periode 2011 t/m 2014. Tussen 2013 en 2014 is het totale eigen vermogen van de producerende instellingen met 10% gestegen. De vlottende activa zijn de bezittingen van de producerende instelling waarin het vermogen voor een periode korter dan een jaar vast zit. Deze zijn in 2012 met 18% gestegen t.o.v. 2011. In de jaren daarna (2013 en 2014) is het totaal aan vlottende activa weer ongeveer op het oude niveau van 2011.

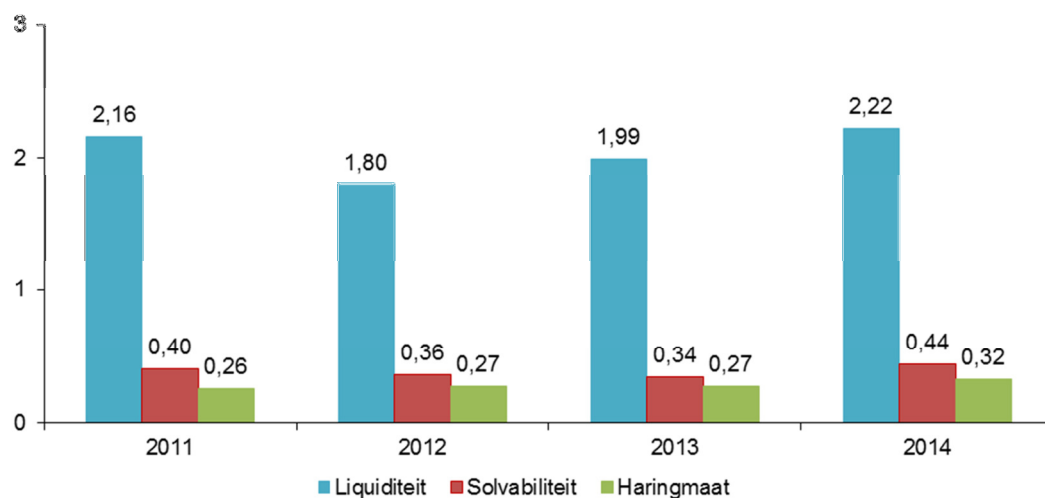
Figuur 3.7 Ontwikkeling eigen vermogen en vlottende activa, totaal producerende instellingen (indexcijfers met 2011 als basisjaar)

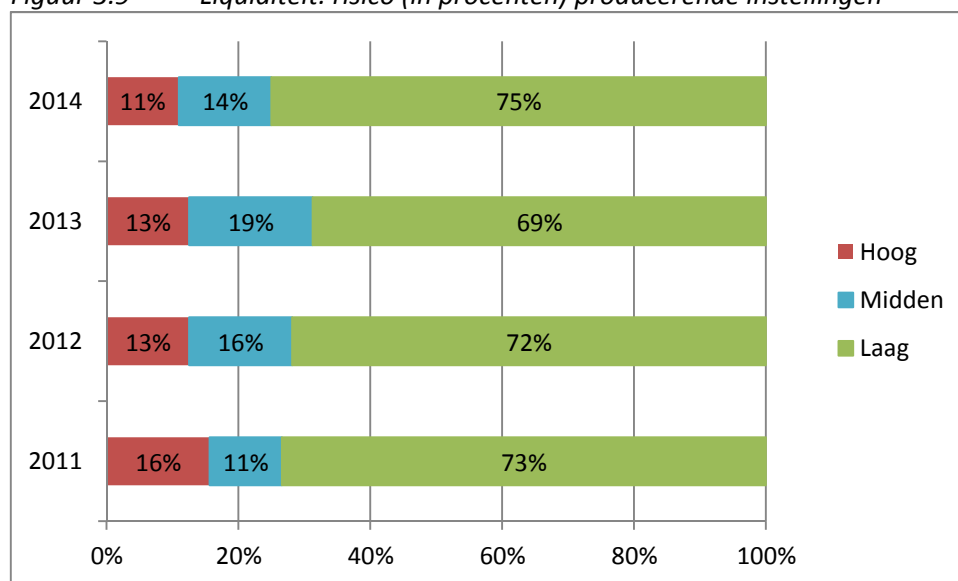
Financiële indicatoren

In 2012 en 2013 is de gemiddelde liquiditeit van alle instellingen relatief laag. Zie Figuur 3.8. Een lage liquiditeit betekent dat het risico dat een instelling niet in staat is om aan kortlopende schulden te voldoen hoog is. In 2014 is het aandeel met een laag risico en het aandeel met een middelmatig risico toegenomen t.o.v. 2011. Zie Figuur 3.9.

Figuur 3.8 *Ontwikkeling liquiditeit, solvabiliteit en weerstandsvermogen, totaal producerende instellingen³*

Figuur 3.9 *Liquiditeit: risico (in procenten) producerende instellingen*

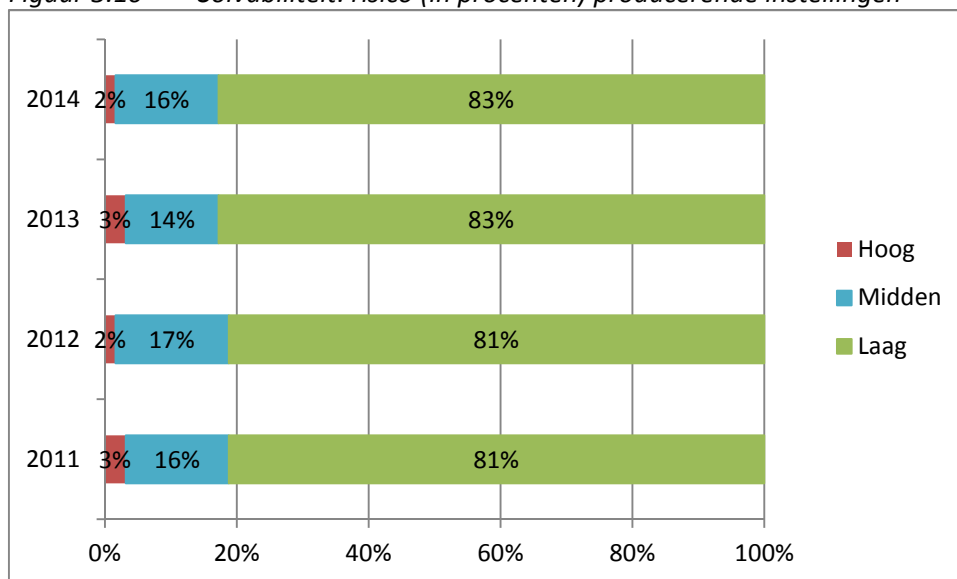

De solvabiliteit zegt iets over de financiële situatie op de lange termijn. De haringmaat geeft een indicatie van het weerstandsvermogen van een instelling in het geval van tegenvallende inkomsten. In 2014 t.o.v. 2013 is zowel de gemiddelde solvabiliteit als het gemiddelde weerstandsvermogen toegenomen. In 2014

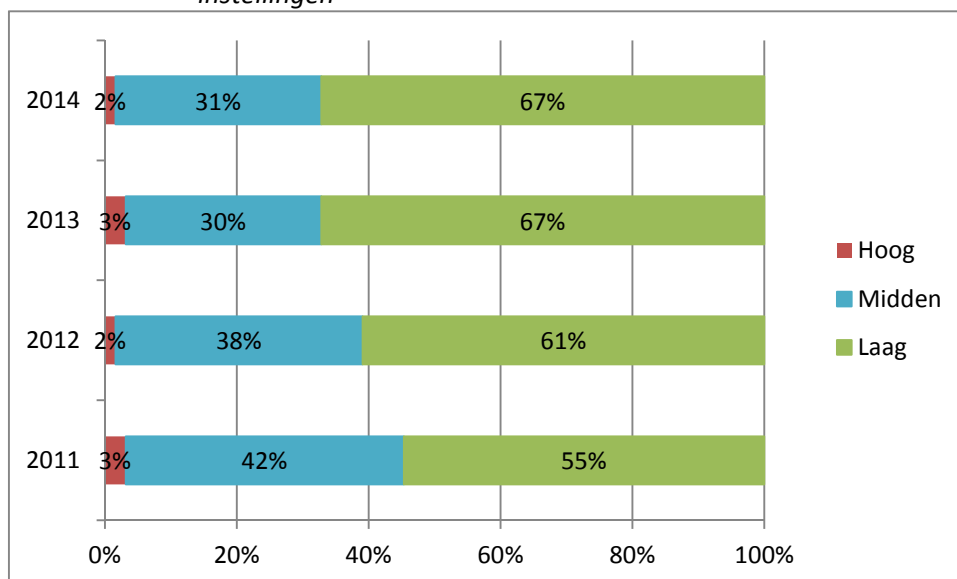
³ Bij het berekenen van de gemiddelde liquiditeit is gewogen met de kortlopende schulden. Bij het berekenen van de gemiddelde solvabiliteit is gewogen met de passiva. Bij het berekenen van de gemiddelde haringmaat is gewogen met de totale baten.

heeft 83% van alle instellingen een laag solvabiliteitsrisico. Zie Figuur 3.10 en Figuur 3.11. In de jaren daarvoor komt het percentage instellingen met een laag solvabiliteitsrisico nooit onder de 81%. Het percentage producerende instellingen met een hoog solvabiliteitsrisico komt niet boven de 3%. Het weerstandsvermogen is in 2014 hoog bij 67% van de producerende instellingen t.o.v. 55% in 2011. Het percentage producerende instellingen met een laag weerstandsvermogen (en dus een hoog risico) komt niet boven de 3%.

Figuur 3.10 Solvabiliteit: risico (in procenten) producerende instellingen

Figuur 3.11 Weerstandsvermogen: risico (in procenten) producerende instellingen

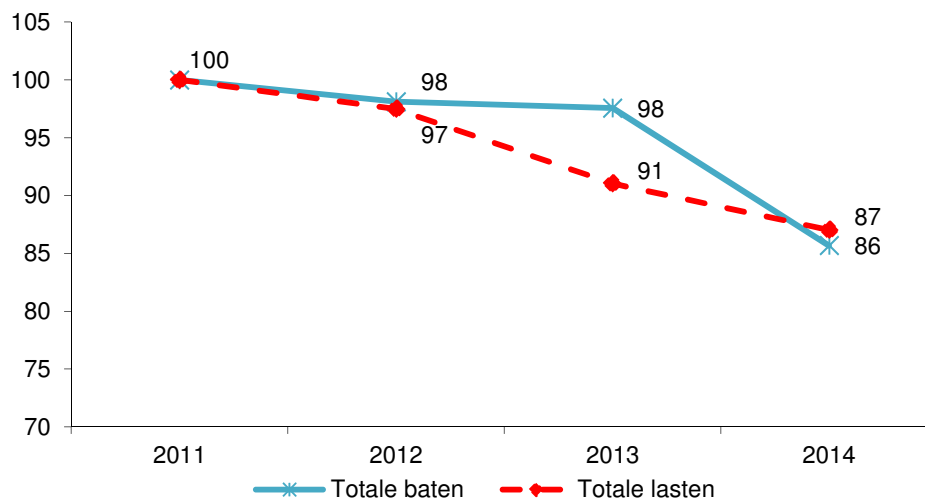

3.3 Podiumkunstgezelschappen

3.3.1 Baten, lasten en exploitatieresultaat

De totale lasten van de podiumkunstgezelschappen zijn in de periode 2011-2014 gestaag afgenomen met gemiddeld 4,5% per jaar. Zie Figuur 3.12. De afname ging sneller vanaf 2013. In 2013 zijn de totale lasten met 7% afgenomen t.o.v. 2012. In 2014 zijn de lasten met nog eens 4% afgenomen. De baten zijn over de hele periode ongeveer net zo sterk gedaald als de totale lasten, namelijk met 14%. De daling van de totale baten vond bijna volledig plaats in 2014 t.o.v. 2013. In dat jaar daalden de totale baten met 12%. De totale baten zijn tussen 2013 en 2014 bij 19 van de 29 podiumkunstgezelschappen gedaald. Bij 4 gezelschappen is de daling groter dan 20%. Bij één gezelschap zijn de totale baten tussen 2013 en 2014 met 78% gedaald.

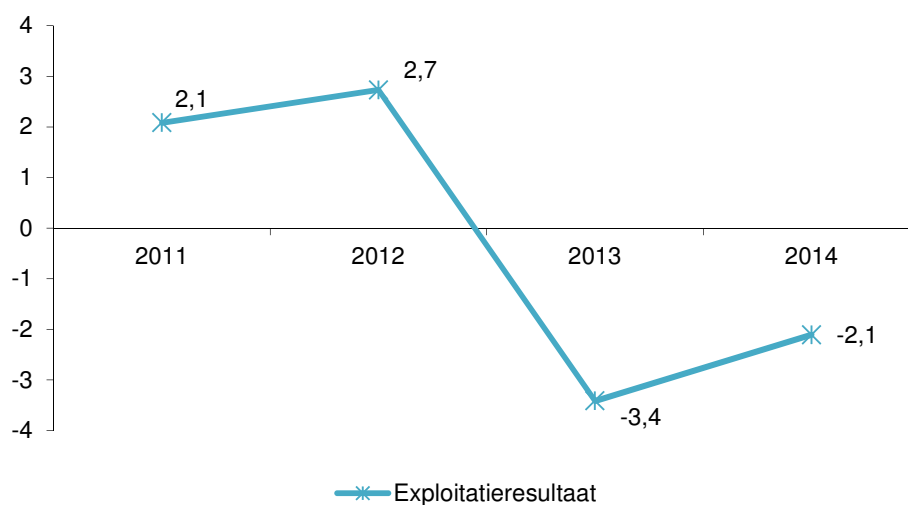
Figuur 3.12 Ontwikkeling Totale baten en lasten, podiumkunstgezelschappen (indexcijfers met 2011 als basisjaar)

Exploitatieresultaat

In 2011, 2012 en 2013 heeft een ruime meerderheid (tussen 62% en 76%) van de podiumkunstgezelschappen een positief exploitatieresultaat. In 2014 is dit minder dan de helft, namelijk 45%. (Zie Bijlage 2, Tabel E.6.iii.) De optelsom van de exploitatieresultaten van alle podiumkunstgezelschappen is in 2013 fors gedaald t.o.v. 2012. Zie Figuur 3.13. In 2014 is de som van de exploitatierekeningen -2,1 miljoen euro. In 2011 is dit nog 2,1 miljoen euro. Dit komt door een afname in het exploitatieresultaat tussen 2011 en 2014 bij 18 van de 29 podiumkunstgezelschappen.

Figuur 3.13 Ontwikkeling exploitatieresultaat in miljoenen euro's, podiumkunstgezelschappen (indexcijfers met 2011 als basisjaar)

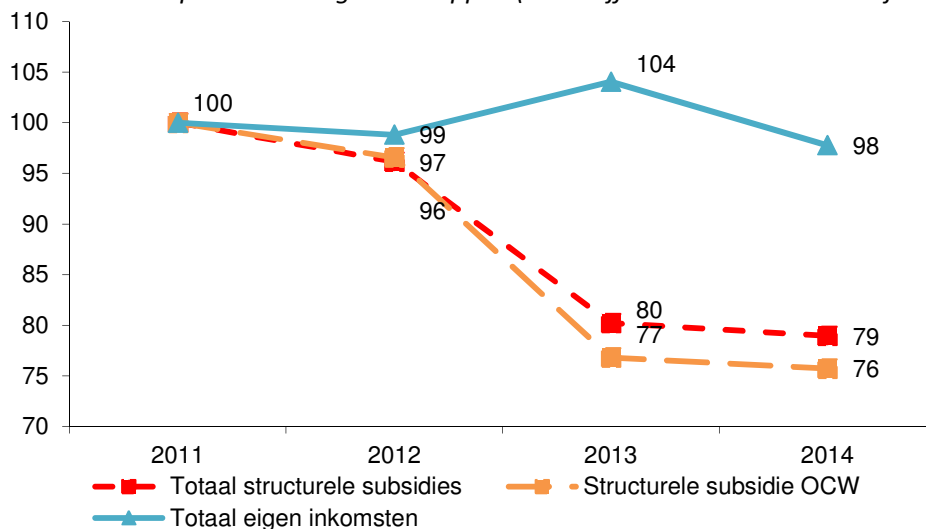
3.3.2 Structurele subsidies en eigen inkomsten

De podiumkunstgezelschappen ontvingen vanaf 2013 substantieel minder subsidie vanuit OCW. Zie Figuur 3.14. Dit wordt voor een klein gedeelte opgevangen door structurele subsidies vanuit de provincie, gemeenten of andere organisaties, maar ook in de totale structurele subsidies is een substantiele daling zichtbaar. In 2013 zijn de totale eigen inkomsten iets hoger dan in 2011 en 2012, maar in 2014 zijn de eigen inkomsten weer ongeveer op het niveau van 2011 en 2012 (2% lager t.o.v. 2011). In de periode 2011-2014 zijn bij 16 podiumkunstgezelschappen de eigen inkomsten gestegen en bij de andere 13 podiumkunstgezelschappen zijn de eigen inkomsten gedaald.

In absolute bedragen zijn de totale structurele subsidies in 2014 t.o.v. 2011 met 40,2 miljoen euro afgenomen en zijn de totale eigen inkomsten in 2014 t.o.v. 2011 met 1,4 miljoen euro afgenomen.

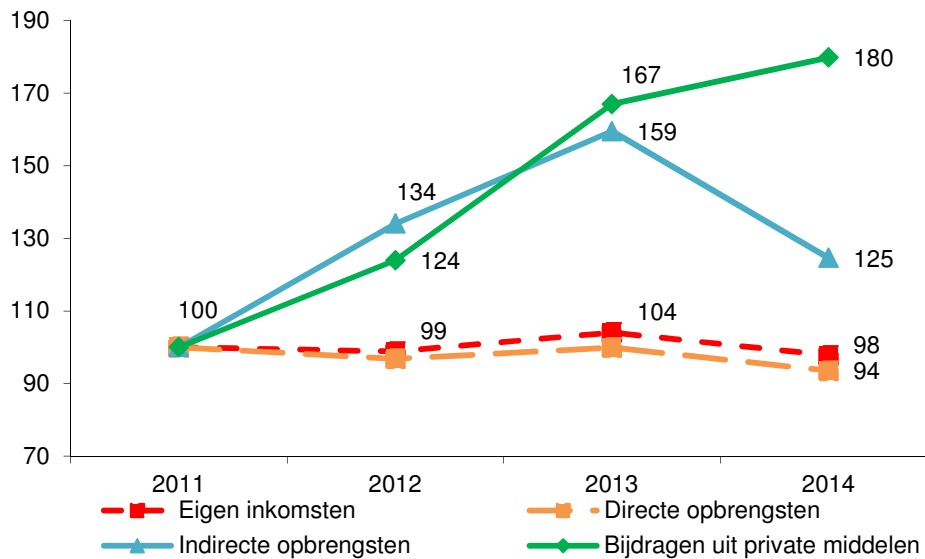
Figuur 3.14 Ontwikkeling totaal structurele subsidies en eigen inkomsten, podiumkunstgezelschappen (indexcijfers met 2011 als basisjaar)

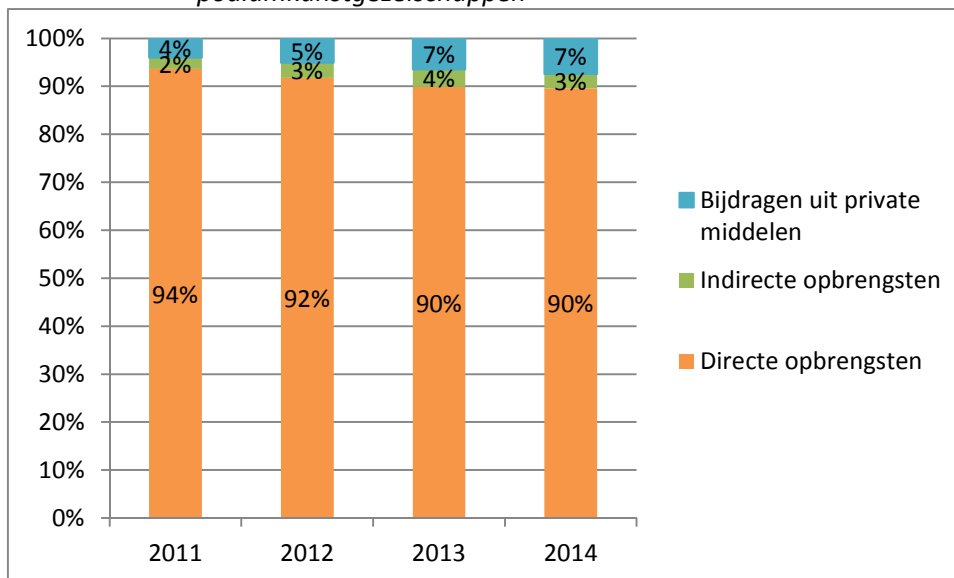
Eigen inkomsten

De totale eigen inkomsten blijven ongeveer op hetzelfde niveau, terwijl de bijdragen uit private middelen wel zijn toegenomen, vooral in 2013. Zie Figuur 3.15. Dit komt doordat de bijdragen uit eigen middelen maar een klein deel van de totale eigen inkomsten bepalen (tussen 4% en 7% in de periode 2011-2014). Zie Figuur 3.16. Hetzelfde geldt voor de indirecte opbrengsten. Deze maken ongeveer 3% uit van de totale eigen inkomsten waardoor de forse stijging van de indirecte opbrengsten in 2012 en 2013 en de forse daling in 2014 ook niet zichtbaar is in de ontwikkeling van de totale eigen inkomsten.

Figuur 3.15 Ontwikkeling totaal eigen inkomsten, directe opbrengsten, indirecte opbrengsten en bijdragen uit private middelen, podiumkunstgezelschappen (indexcijfers met 2011 als basisjaar)

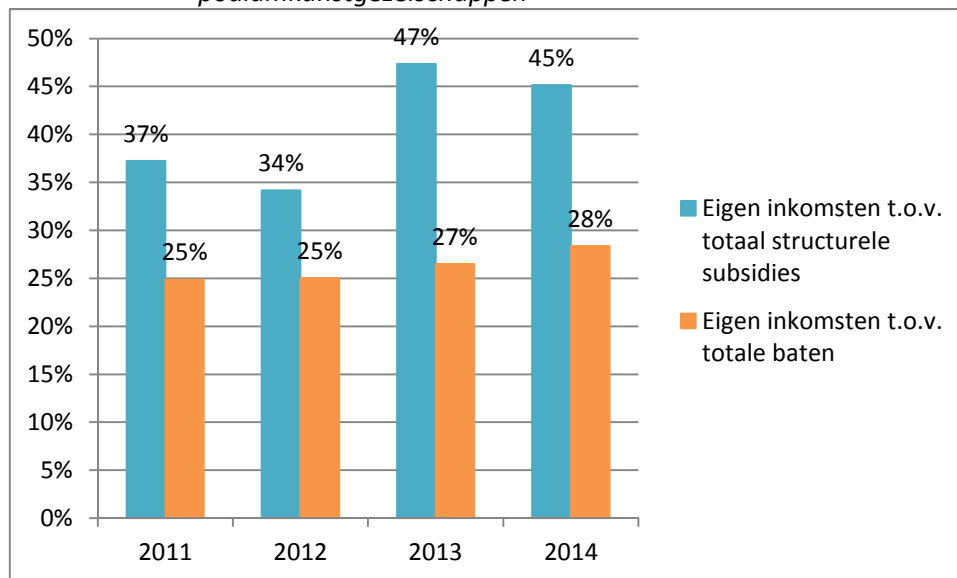

Figuur 3.16 Opbouw eigen inkomsten, directe opbrengsten, indirecte opbrengsten en bijdragen uit private middelen, podiumkunstgezelschappen

Figuur 3.17 laat zien dat het gemiddelde eigen inkomstenpercentage volgens de definitie van OCW in 2013 een sprong maakt (13 procentpunt erbij), terwijl de eigen inkomsten t.o.v. de totale baten (definitie fondsen) nauwelijks toenamen. Dit komt door ongeveer gelijkblijvende eigen inkomsten bij afnemende structurele subsidies.

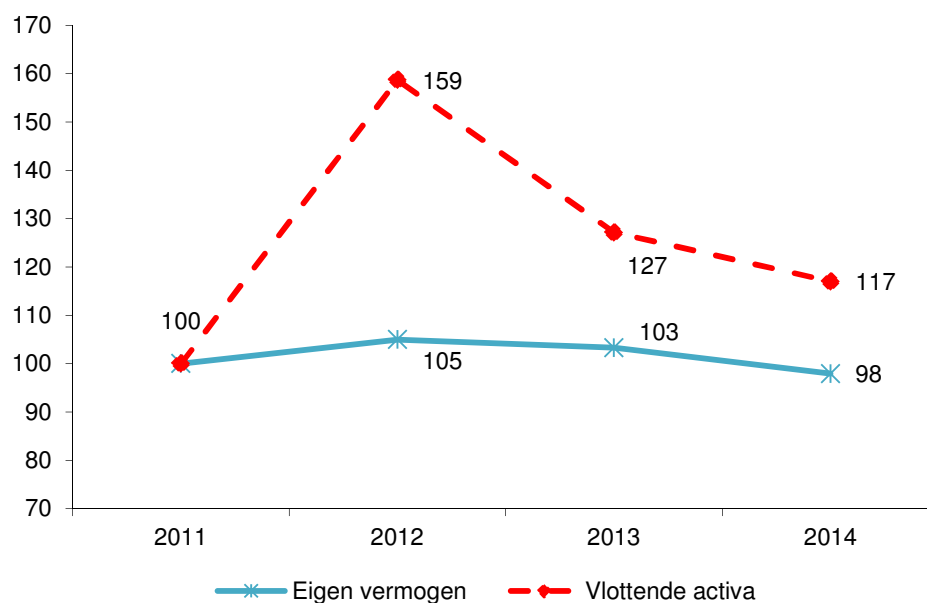
Figuur 3.17 Eigen inkomstenpercentage volgens definitie OCW en eigen inkomstenpercentage volgens definitie fondsen, podiumkunstgezelschappen

3.3.3 Reserves en eigen vermogen

Het totale eigen vermogen van de podiumkunstgezelschappen blijft in de periode 2011 t/m 2014 ongeveer gelijk. Drie gezelschappen hebben op enig moment in de periode 2011 t/m 2014 een negatief eigen vermogen. Eén podiumkunstgezelschap heeft in 2013 een negatief eigen vermogen en in 2014 is het eigen vermogen van dit gezelschap nog verder gedaald. Eén gezelschap had juist in 2011 een negatief eigen vermogen, maar in 2012 t/m 2014 niet meer. Tot slot was er nog een gezelschap met een negatief eigen vermogen in 2012 en 2013, waarbij het eigen vermogen in 2013 t.o.v. 2012 wel is toegenomen. De vlottende activa zijn in 2012 met 59% toegenomen t.o.v. het jaar ervoor. Zie Figuur 3.18. Dit komt door een stijging van de vlottende activa bij 15 van de 29 podiumkunstgezelschappen, waarvan bij 10 podiumkunstgezelschappen de vlottende activa meer dan verdubbeld zijn in 2012 t.o.v. 2011.

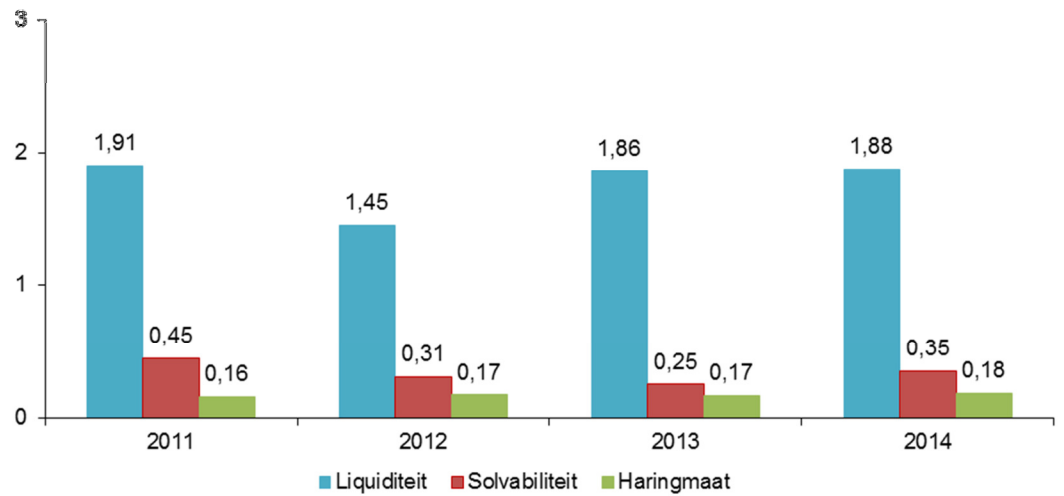
Figuur 3.18 Ontwikkeling eigen vermogen en vlottende activa, podiumkunstgezelschappen (indexcijfers met 2011 als basisjaar)

Financiële indicatoren

Figuur 3.19 laat zien dat de gemiddelde liquiditeit in 2012 relatief laag is t.o.v. 2011, 2013 en 2014. Op basis van de gestegen vlottende activa in 2012 zou een omgekeerde ontwikkeling te verwachten zijn. De liquiditeit is in 2012 relatief laag doordat bij 7 podiumkunstgezelschappen met vrij hoge kortlopende schulden de kortlopende schulden in 2012 nog veel sterker zijn toegenomen dan de vlottende activa.

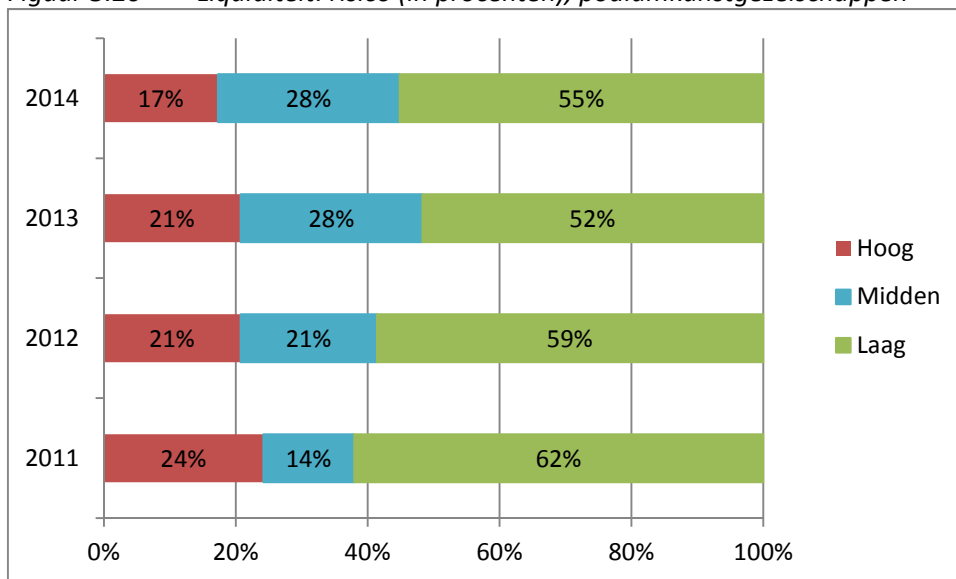
Figuur 3.19 Ontwikkeling liquiditeit, solvabiliteit en weerstandsvermogen, podiumkunstgezelschappen⁴

In Figuur 3.20 is te zien dat in 2014 t.o.v. 2011 een verplaatsing heeft plaatsgevonden van de groep podiumkunstgezelschappen met een hoog liquiditeitsrisico of juist een laag liquiditeitsrisico naar de groep met een middelmatig liquiditeitsrisico. De spreiding van het liquiditeitsrisico van de podiumkunstgezelschappen is hierdoor kleiner geworden.

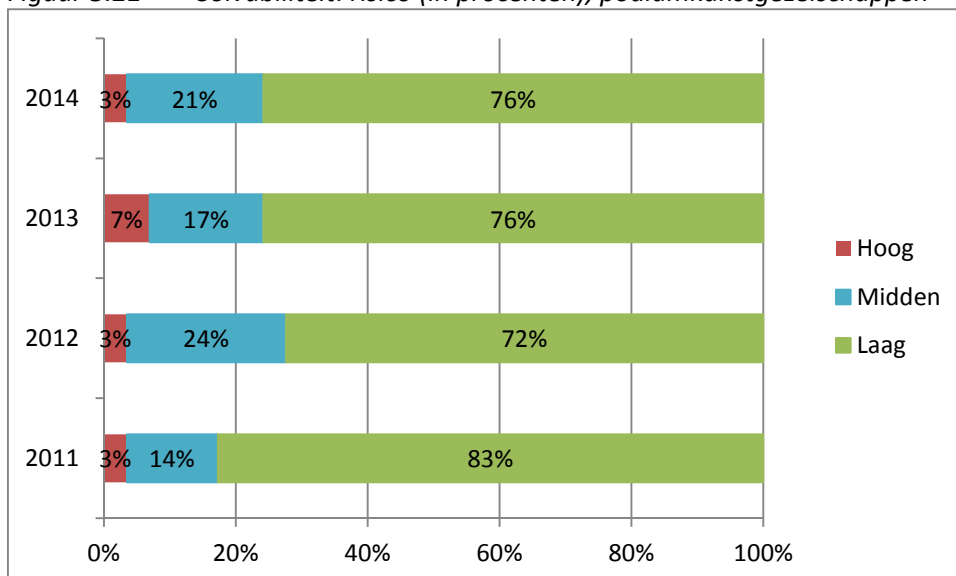
⁴ Bij het berekenen van de gemiddelde liquiditeit is gewogen met de kortlopende schulden. Bij het berekenen van de gemiddelde solvabiliteit is gewogen met de passiva. Bij het berekenen van de gemiddelde haringmaat is gewogen met de totale baten.

Figuur 3.20 Liquiditeit: risico (in procenten), podiumkunstgezelschappen

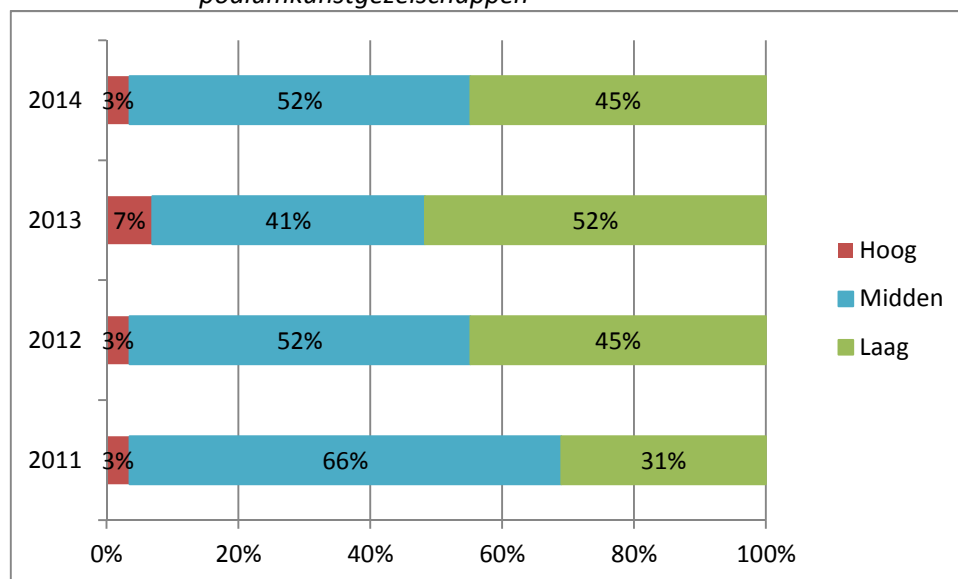
Het aandeel podiumkunstgezelschappen met een laag solvabiliteitsrisico is afgenomen van 83% in 2011 naar 76% in 2014. Het aandeel met een hoog risico is wel gelijk gebleven. Zie Figuur 3.21.

Figuur 3.21 Solvabiliteit: risico (in procenten), podiumkunstgezelschappen

Het aandeel podiumkunstgezelschappen met een laag weerstandsvermogen is in 2014 op hetzelfde niveau als in 2011, namelijk 3%. Het aandeel met een hoog weerstandsvermogen is toegenomen van 31% in 2011 naar 45% in 2014.

Figuur 3.22 Weerstandsvermogen: risico (in procenten), podiumkunstgezelschappen

3.4 Musea

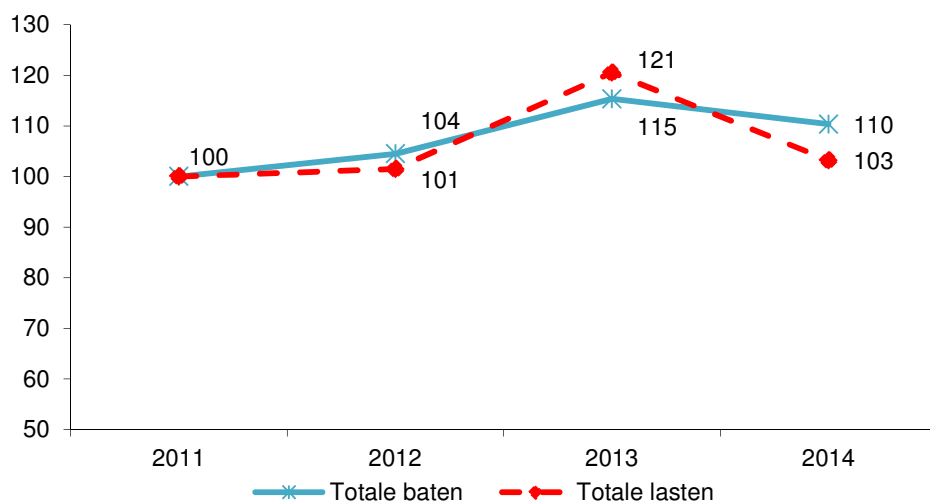
3.4.1 Baten, lasten en exploitatieresultaat

In Figuur 3.23 is te zien dat in het eerste jaar van de nieuwe subsidieperiode (2013) de lasten van de musea met 19% omhoog zijn gegaan t.o.v. van het laatste jaar van de vorige subsidieperiode (2012). Deze ontwikkelingen wordt veroorzaakt door 12 van de 26 musea. Dit zijn 8 kleine en 4 grote musea.⁵ De totale baten stijgen in die periode met 10%. De 4 grote musea waar de lasten in 2013 zijn toegenomen hebben ook allemaal hogere baten in 2013 t.o.v. 2012. Van de 8 kleine musea waar de lasten in 2013 zijn gestegen hebben 2 musea hogere baten in 2013 t.o.v. 2012. Bij de overige 6 kleine musea zijn de baten gedaald terwijl de lasten zijn gestegen in 2013 t.o.v. 2012.

In 2014 zijn de lasten vervolgens met 14% gedaald t.o.v. 2013. De baten zijn in 2014 minder sterk gedaald namelijk met 4,4%. Hierdoor zijn in 2014 de lasten weer ongeveer op hetzelfde niveau als in 2011 (3% hoger) terwijl de baten in 2014 10% hoger zijn in vergelijking tot 2011.

⁵ De musea zijn onderverdeeld in grote en kleine musea op basis van de totale baten in 2014. De 13 musea met de hoogste totale baten in 2014 worden als groot aangeduid. De overige 13 musea worden als klein aangeduid.

Figuur 3.23 *Ontwikkeling totale baten en lasten, musea (indexcijfers met 2011 als basisjaar)*

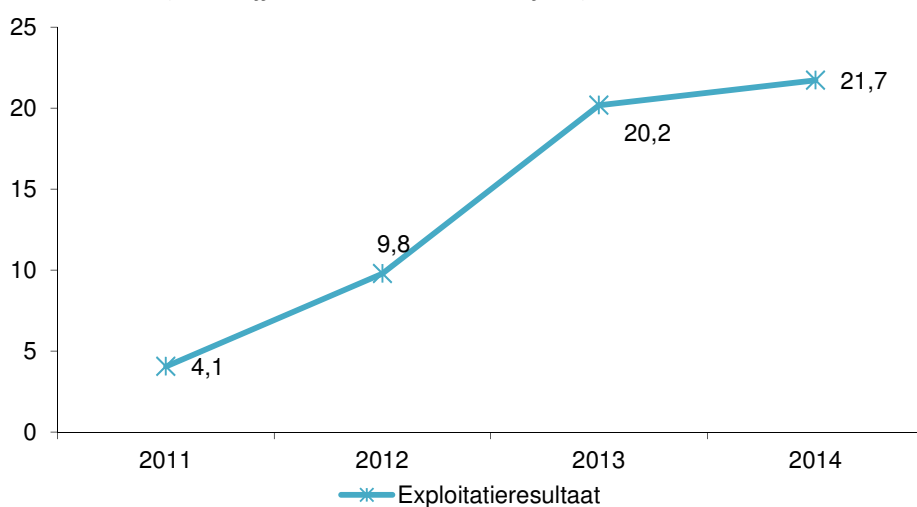

Exploitatieresultaat

Van de 13 instellingen met de hoogste totale baten in 2014 heeft 54% in 2011 een positief exploitatieresultaat. In 2013 is dit toegenomen tot 77% en in 2014 tot 85%. Van de kleinere musea heeft in 2011 ook 54% een positief exploitatieresultaat. In 2013 zijn dit er iets minder, namelijk 46%. In 2014 heeft 77% van de kleinere musea een positief exploitatieresultaat.

In Figuur 3.24 is te zien dat de som van de exploitatieresultaten van de musea in de periode 2011 t/m 2014 met 17,6 miljoen euro toe is genomen.

Figuur 3.24 *Ontwikkeling exploitatieresultaat in miljoenen euro's, musea (indexcijfers met 2011 als basisjaar)*

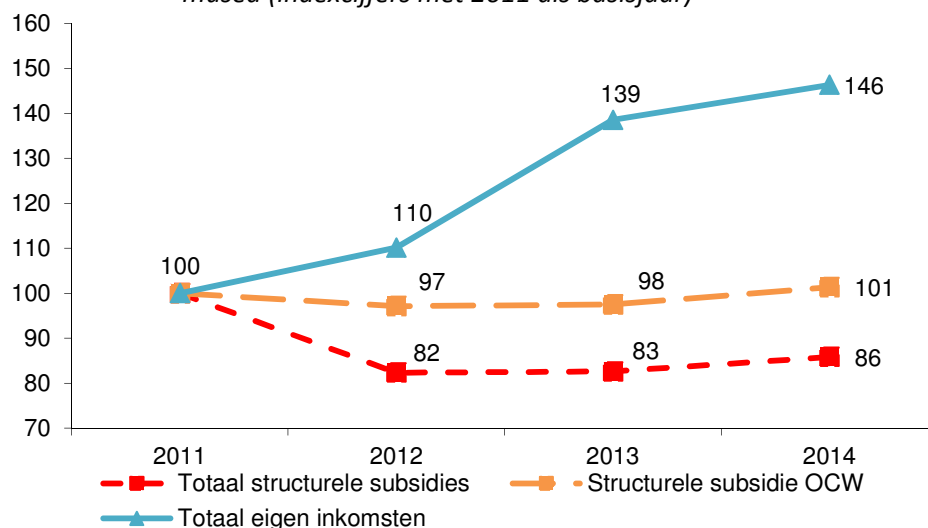

3.4.2 Structurele subsidies en eigen inkomsten

Het totaalbedrag dat de musea aan structurele subsidies van OCW ontvingen in 2014 was ongeveer gelijk aan het totaalbedrag dat de musea aan structurele subsidies van OCW ontvingen in 2011. Zie Figuur 3.25. De totale structurele subsidies zijn in 2012 t.o.v. 2011 met 18% afgenomen. In dat jaar zijn de subsidies vanuit OCW met 3% afgenomen door de bezuinigingen van het kabinet-Rutte I en door relatief lage uitkeringen voor loon- en prijscompensatie, dus de subsidies vanuit de provincie, gemeenten en andere organisaties zijn ook afgenomen in dat jaar. In 2014 lijken de cultuursubsidies aan de musea te stijgen. Oorzaak van de hogere OCW-subsidie is echter dat Naturalis in 2014 een veel hogere subsidie dan in 2013 heeft ontvangen uit de Kaderregeling Exploitatiesubsidies, die wel door OCW wordt verleend, maar geen cultuursubsidie is. De totale eigen inkomsten zijn in 2014 46% hoger t.o.v. 2011. Dit komt door een stijging van de eigen inkomsten bij 23 van de 26 musea.

In absolute bedragen zijn de totale structurele subsidies in 2014 t.o.v. 2011 met 25,3 miljoen euro afgenomen en zijn de totale eigen inkomsten in 2014 t.o.v. 2011 met 46,1 miljoen euro toegenomen.

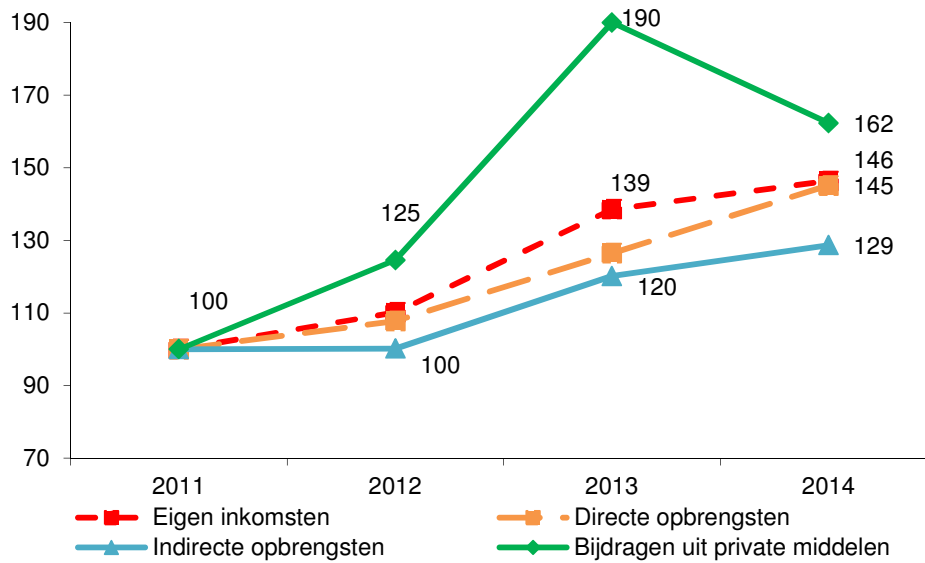
Figuur 3.25 *Ontwikkeling totaal structurele subsidies en eigen inkomsten, musea (indexcijfers met 2011 als basisjaar)*

Eigen inkomsten

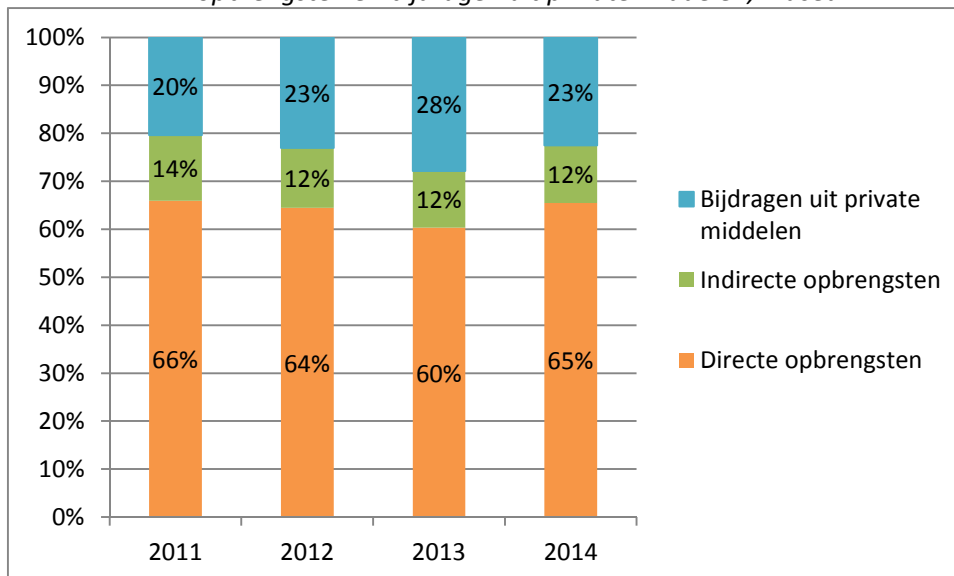
Over de hele periode 2011-2014 zijn de eigen inkomsten toegenomen, vooral in 2013 t.o.v. 2012. Dit komt vooral door een toename van de private bijdragen. Zie Figuur 3.26. De private bijdragen zijn in 2013 bijna verdubbeld t.o.v. van 2011. In 2014 zijn de private bijdragen weer iets afgenomen, maar zijn ze nog steeds 62% hoger t.o.v. 2011.

Figuur 3.26 *Ontwikkeling totaal eigen inkomsten, directe opbrengsten, indirecte opbrengsten en bijdragen uit private middelen, musea (indexcijfers met 2011 als basisjaar)*

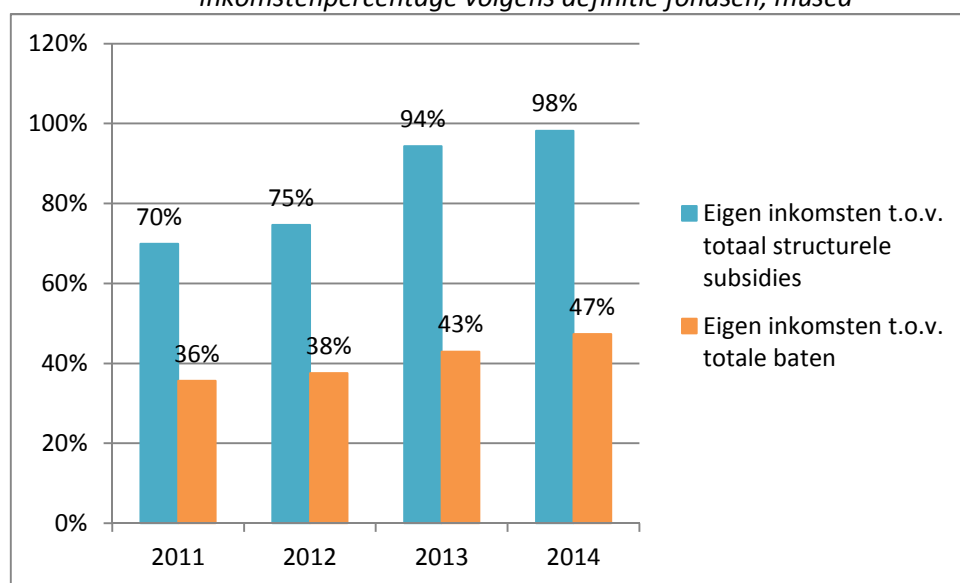
In Figuur 3.27 is ook te zien dat het aandeel bijdragen uit private middelen vooral in 2013 toeneemt. Het aandeel is in 2014 weer hetzelfde als in 2012.

Figuur 3.27 *Opbouw eigen inkomsten, directe opbrengsten, indirecte opbrengsten en bijdragen uit private middelen, musea*

De toename in eigen inkomsten in 2013 t.o.v. 2012 is ook terug te zien in de eigen inkomstenpercentages. Zie Figuur 3.28. De eigen inkomsten t.o.v. de totale structurele subsidies (definitie OCW) stijgen van 75% in 2012 naar 94% in 2013. De eigen inkomsten t.o.v. de totale baten (definitie fondsen) zijn toegenomen van 38% in 2012 naar 43% in 2013. Over de hele periode 2011-2014 stijgen zowel de eigen inkomsten t.ov. de totale structurele subsidies (definitie OCW) als de eigen inkomsten t.o.v. totale baten (definitie fondsen).

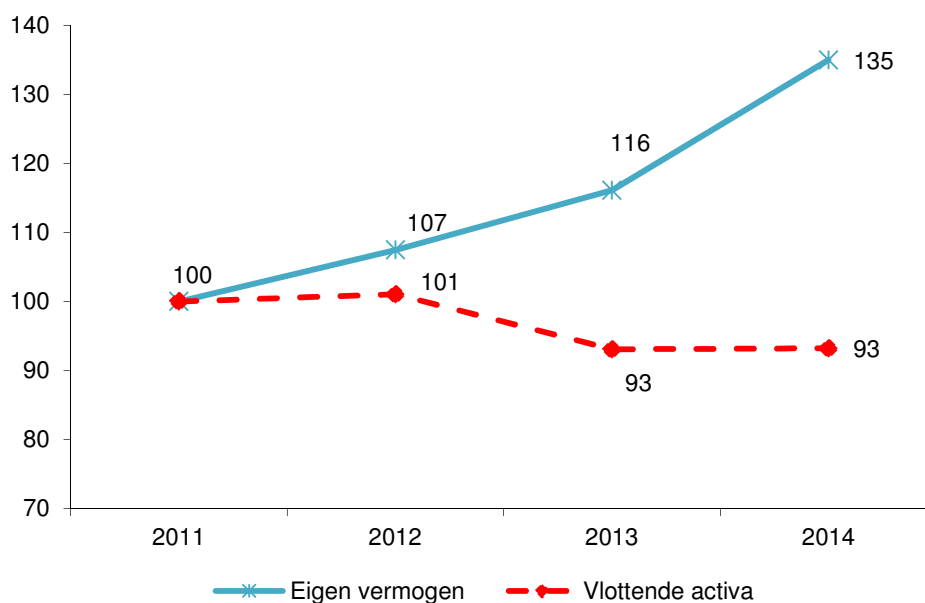
Figuur 3.28 Eigen inkomstenpercentage volgens definitie OCW en eigen inkomstenpercentage volgens definitie fondsen, musea

3.4.3 Reserves en eigen vermogen

In 2011 had één museum een negatief eigen vermogen. Vanaf 2012 is het eigen vermogen van alle musea positief. In de periode 2011-2014 groeide het totaal eigen vermogen van de musea met 35%. Ze hebben hierdoor gemiddeld meer reserves. Dit geldt niet voor het eigen vermogen dat op korte termijn (binnen een jaar) beschikbaar is om aan verplichtingen te voldoen. De vlottende activa neemt namelijk in 2013 af met 8%.

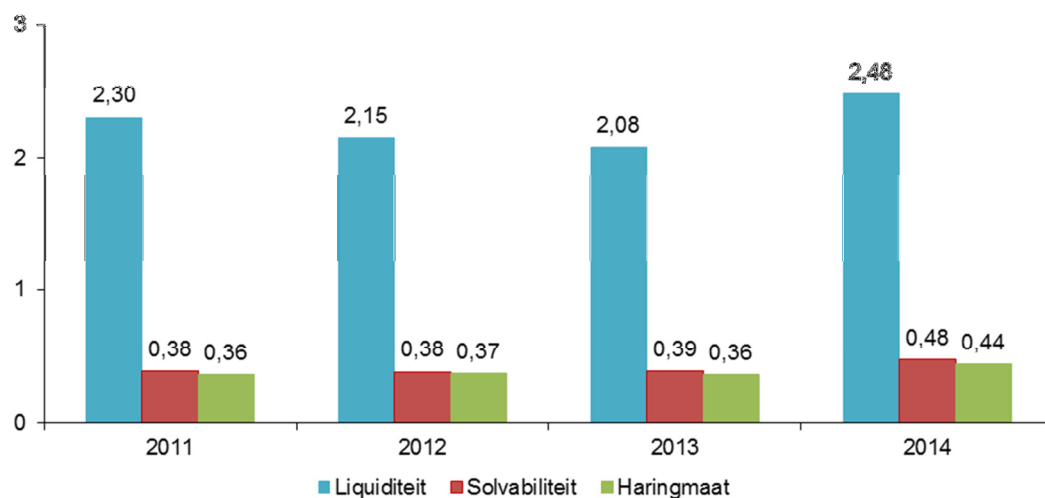
Figuur 3.29 Ontwikkeling eigen vermogen en vlottende activa, musea (indexcijfers met 2011 als basisjaar)

Financiële indicatoren

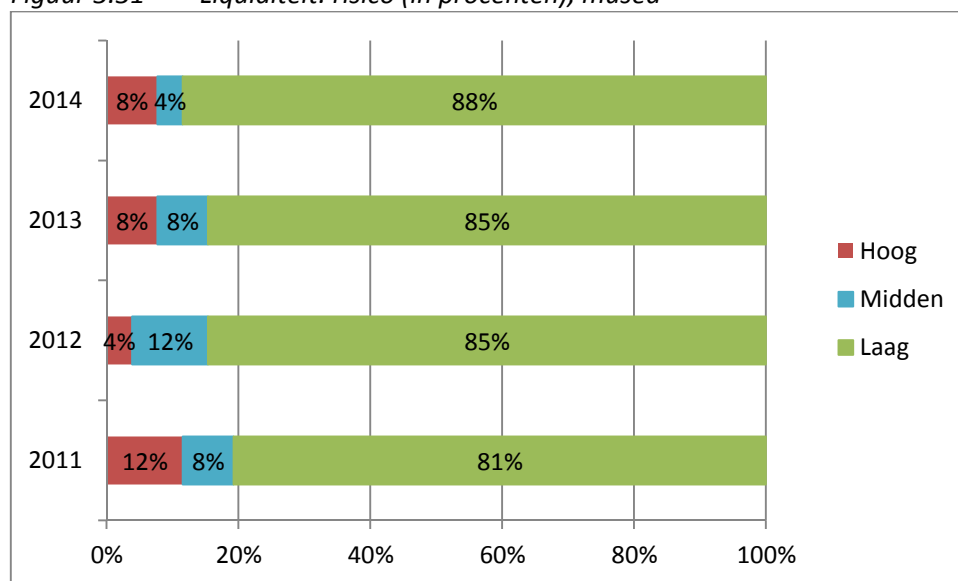
De liquiditeit is gelijk aan de vlottende activa gedeeld door de kortlopende schulden. Bij een afname van de vlottende activa zou de liquiditeit dus ook moeten dalen. Dit gebeurde ook in 2013. Zie Figuur 3.30. In 2014 is de gemiddelde liquiditeit weer toegenomen, terwijl de vlottende activa ongeveer gelijk zijn gebleven. Dit betekent dat de musea in 2014 minder kortlopende schulden hebben dan in 2013. De gemiddelde solvabiliteit en het gemiddelde weerstandsvermogen zijn over de jaren ongeveer gelijk gebleven behalve in 2014. In dat jaar is de solvabiliteit toegenomen van 0,39 in 2013 naar 0,48 in 2014 en de indicator voor het weerstandsvermogen is toegenomen van 0,36 in 2013 naar 0,44 in 2014.

Figuur 3.30 Ontwikkeling liquiditeit, solvabiliteit en weerstandsvermogen, musea⁶

De toename van de gemiddelde liquiditeit in 2014 wordt veroorzaakt door 19 musea. Bij de andere 7 musea is de liquiditeit gedaald in 2014 t.o.v. 2013. Figuur 3.31 laat zien dat in 2014 t.o.v. 2011 meer instellingen een laag liquiditeitsrisico hadden en minder instellingen een middelmatig of een hoog risico hadden.

Figuur 3.31 Liquiditeit: risico (in procenten), musea

⁶ Bij het berekenen van de gemiddelde liquiditeit is gewogen met de kortlopende schulden. Bij het berekenen van de gemiddelde solvabiliteit is gewogen met de passiva. Bij het berekenen van de gemiddelde haringmaat is gewogen met de totale baten.

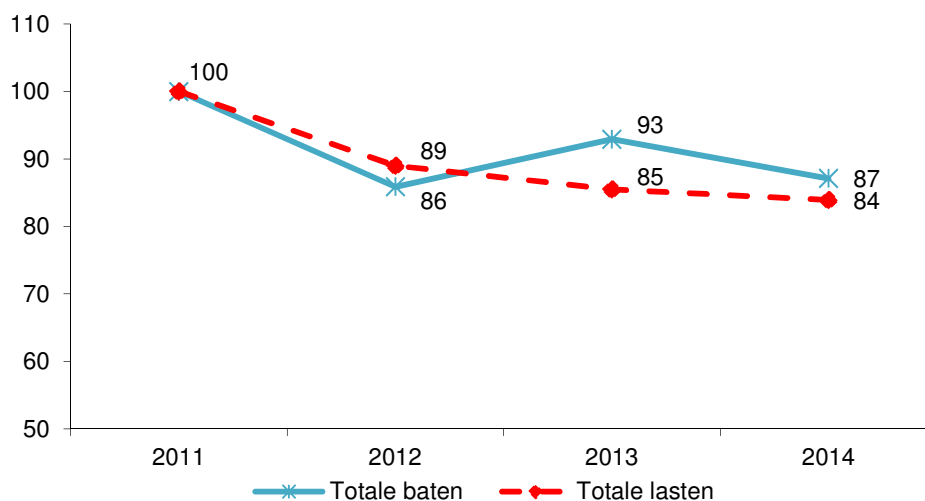
In 2011 had één museum nog een hoog solvabiliteitsrisico en een hoog weerstandsrisico. In 2012 t/m 2014 heeft 81% tot 88% van de musea een laag solvabiliteitsrisico en een hoog weerstandsvermogen. Geen van de musea heeft in 2012 t/m 2014 een hoog solvabiliteitsrisico of een laag weerstandsvermogen. (Zie Bijlage 2, Tabel B.4.iv en Tabel B.5.iv.)

3.5 Presentatie-instellingen (beeldende kunst)

3.5.1 Baten, lasten en exploitatieresultaat

De totale baten van de presentatie-instellingen zijn in 2014 13% lager dan in 2011. Zie Figuur 3.32. De totale lasten zijn in 2014 16% lager dan in 2011. In het eerste jaar van de nieuwe subsidieperiode (2013) zijn de totale baten met 8% gestegen t.o.v. het jaar ervoor. De totale lasten daalden tegelijkertijd met 4%.

Figuur 3.32 Ontwikkeling totale baten en lasten, presentatie-instellingen voor beeldende kunst (indexcijfers met 2011 als basisjaar)

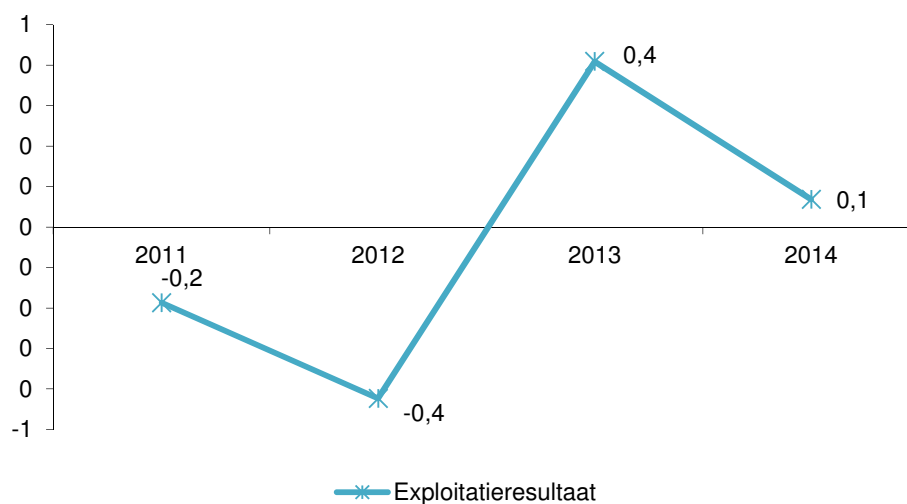

Exploitatieresultaat

Bij de presentatie-instellingen schommelt het aandeel met een positief exploitatieresultaat. In 2011 had 33% een positief exploitatieresultaat, in 2012 17%, in 2013 100% en in 2014 50%.

De som van de exploitatieresultaten van de presentatie-instellingen is in 2014 t.o.v. 2011 met 0,3 miljoen euro toegenomen van -0,2 miljoen euro in 2011 naar 0,1 miljoen euro in 2014.

Figuur 3.33 *Ontwikkeling exploitatieresultaat in miljoenen euro's, presentatie-instellingen voor beeldende kunst (indexcijfers met 2011 als basisjaar)*

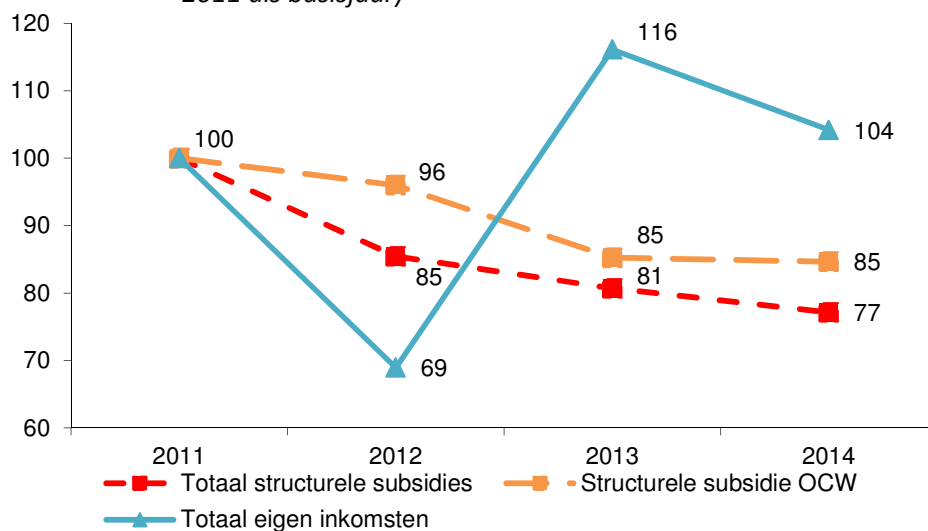

3.5.2 Structurele subsidies en eigen inkomsten

De structurele subsidies namen bij de presentatie-instellingen in de periode 2011 t/m 2014 af. De structurele subsidies vanuit OCW namen het meest af in 2013 t.o.v. 2012, namelijk met 11%. Andere structurele subsidies (van provincies, gemeenten en andere organisaties) namen juist het meest af in 2012 en 2014. De totale structurele subsidies waren in 2014 13% lager dan in 2011. De eigen inkomsten schommelen sterk. In 2014 zijn de totale eigen inkomsten 4% hoger dan in 2011. Dit wordt veroorzaakt door een stijging van de eigen inkomsten bij de helft van de presentatie-instellingen.

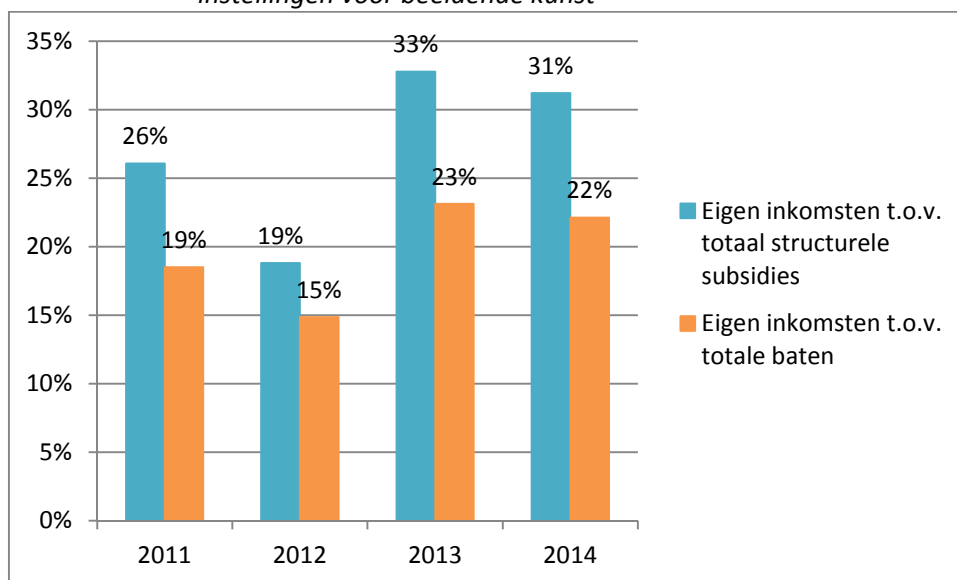
In absolute bedragen zijn de totale structurele subsidies in 2014 t.o.v. 2011 met 1,4 miljoen euro afgenomen en zijn de totale eigen inkomsten in 2014 t.o.v. 2011 met 0,1 miljoen euro toegenomen.

Figuur 3.34 *Ontwikkeling totaal structurele subsidies en eigen inkomsten, presentatie-instellingen voor beeldende kunst (indexcijfers met 2011 als basisjaar)*

De eigen inkomsten t.o.v. het totaal aan structurele subsidies (definitie OCW) laat bij het begin van de nieuwe subsidieperiode (2013) een grote stijging zien van 14 procentpunt. Zie Figuur 3.35.

Figuur 3.35 *Eigen inkomstenpercentage volgens definitie OCW en eigen inkomstenpercentage volgens definitie fondsen, presentatie-instellingen voor beeldende kunst*

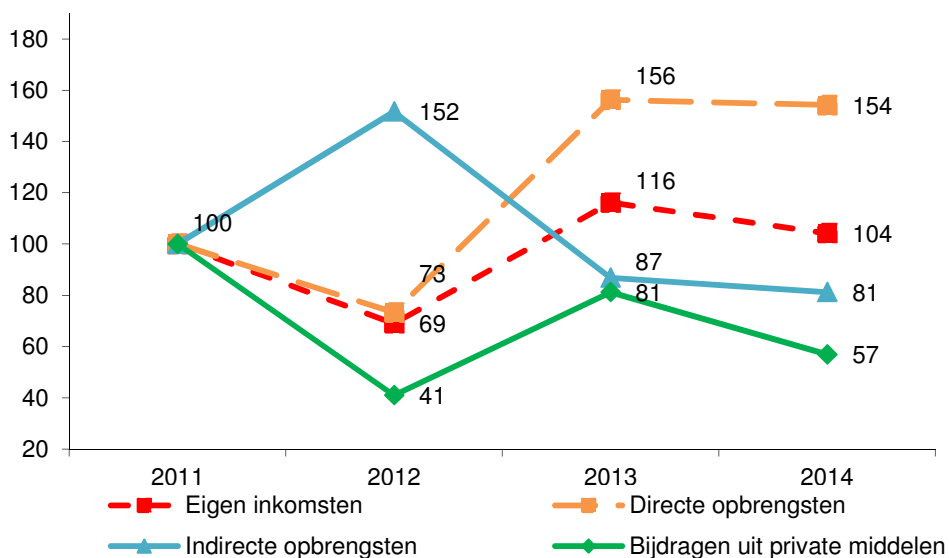
De bijdragen uit private middelen zijn bij de presentatie-instellingen in 2014 t.o.v. 2011 met 43% afgenomen. Zie Figuur 3.36. Deze ontwikkeling wijkt sterk af van

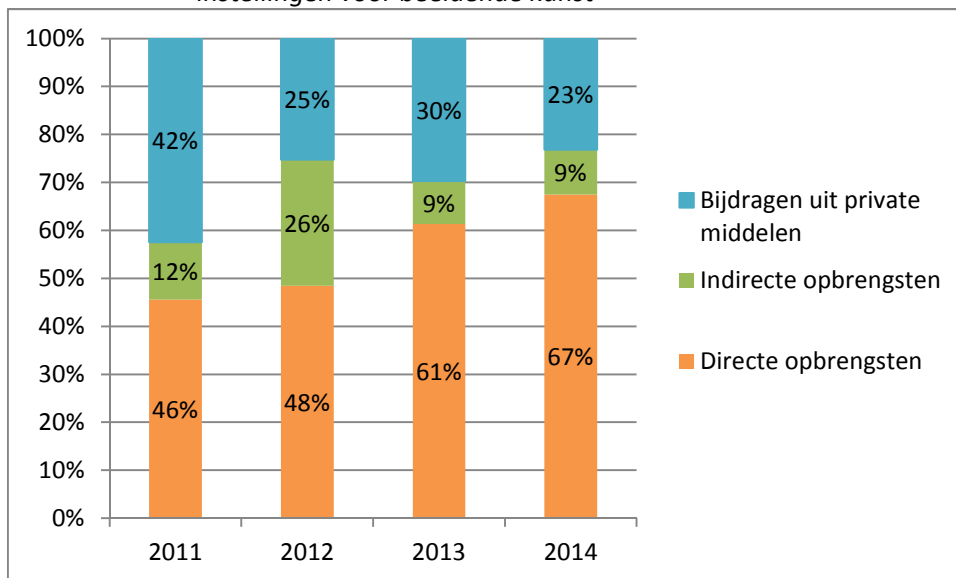
de andere sectoren, waar juist een stijging van de bijdragen uit private middelen zichtbaar was. Bij 4 van de 6 instellingen zijn de bijdragen uit private middelen in de periode 2011 t/m 2014 afgenomen. De daling wordt echter voor het grootste deel bepaald door één presentatie-instelling die in 2011 veruit de hoogste bijdragen uit private middelen heeft ontvangen en waarbij de bijdragen uit private middelen in de periode 2011-2014 met 64% zijn afgenomen.

De directe opbrengsten zijn in 2014 t.o.v. 2011 met 54% toegenomen. Het aandeel van de bijdragen uit private middelen in de totale eigen inkomsten neemt daardoor ook af. Zie Figuur 3.37.

Figuur 3.36 Ontwikkeling totaal eigen inkomsten, directe opbrengsten, indirecte opbrengsten en bijdragen uit private middelen, presentatie-instellingen voor beeldende kunst (indexcijfers met 2011 als basisjaar)

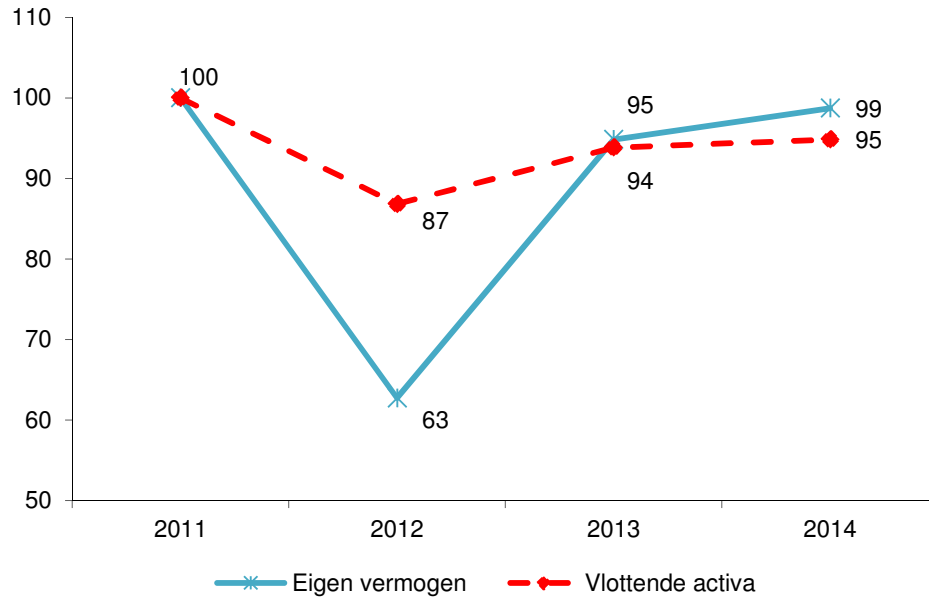
Figuur 3.37 Opbouw eigen inkomsten, directe opbrengsten, indirecte opbrengsten en bijdragen uit private middelen, presentatie-instellingen voor beeldende kunst

3.5.3 Reserves en eigen vermogen

Het totale eigen vermogen van alle presentatie-instellingen is in 2012 37% lager dan in 2011. De vlottende activa is in 2012 13% lager dan in 2011. In 2013 en 2014 liggen zowel het eigen vermogen als de vlottende activa net iets onder het niveau van 2011. Zie Figuur 3.38.

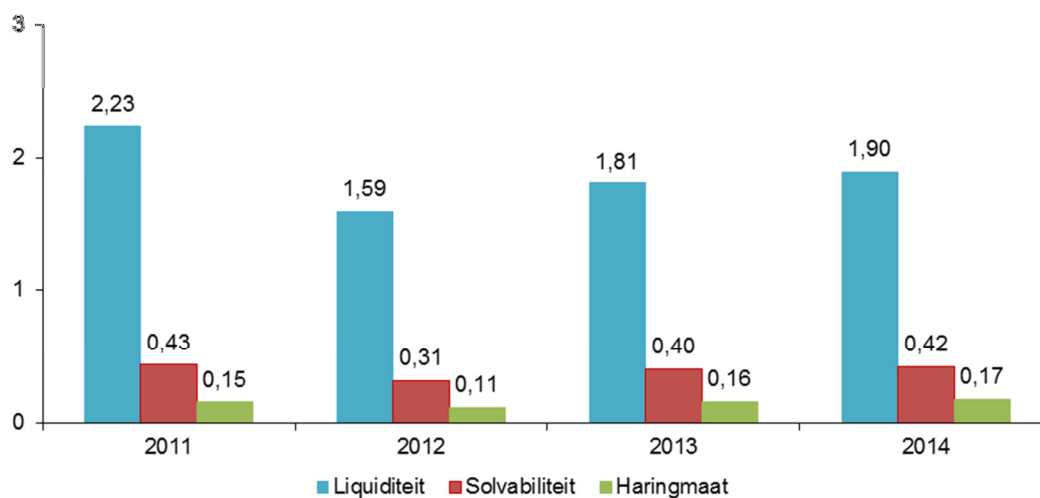
Figuur 3.38 Ontwikkeling eigen vermogen en vlottende activa, presentatie-instellingen voor beeldende kunst (indexcijfers met 2011 als basisjaar)

Financiële indicatoren

In 2014 is de gemiddelde liquiditeit iets lager dan in 2011. De gemiddelde solvabiliteit en de gemiddelde haringmaat zijn in 2014 ongeveer op hetzelfde niveau als in 2011. Zie Figuur 3.39. In 2011 en 2014 hebben alle presentatie-instellingen een laag liquiditeitsrisico. In 2011 t/m 2013 hebben twee presentatie-instellingen een hoog solvabiliteitsrisico en twee presentatie-instellingen een laag solvabiliteitsrisico. In 2014 hebben alle presentatie-instellingen een middelmatig solvabiliteitsrisico. De spreiding is dus kleiner geworden. Qua weerstandsvermogen is de risicospreiding in 2011 en 2014 gelijk. In 2011 en in 2014 hebben 2 instellingen een middelmatig weerstandsvermogen en hebben 10 presentatie-instellingen een hoog weerstandsvermogen. (Zie Bijlage 2, Tabel B.3.v, Tabel B.4.v en Tabel B.5.v).

Figuur 3.39 *Ontwikkeling liquiditeit, solvabiliteit en weerstandsvermogen, presentatie-instellingen voor beeldende kunst⁷*

⁷ Bij het berekenen van de gemiddelde liquiditeit is gewogen met de kortlopende schulden. Bij het berekenen van de gemiddelde solvabiliteit is gewogen met de passiva. Bij het berekenen van de gemiddelde haringmaat is gewogen met de totale baten.

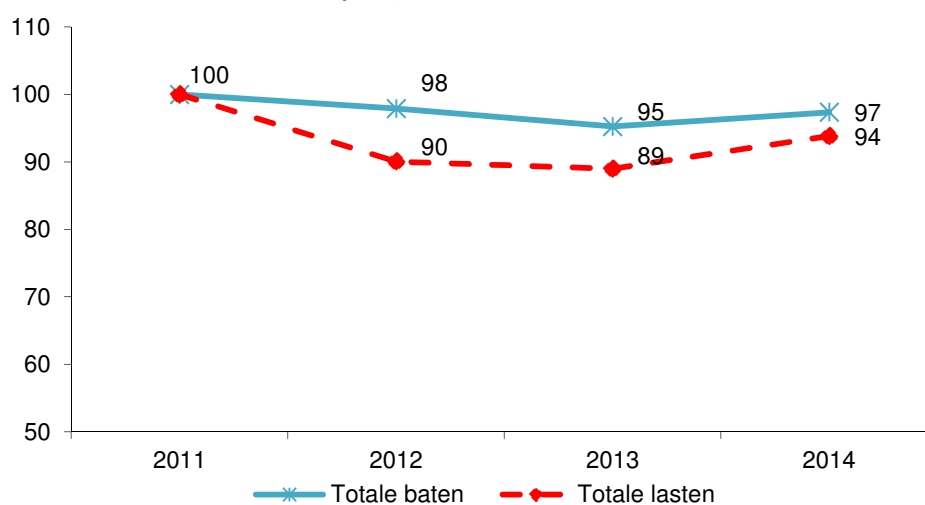
3.6 Festivals

3.6.1 Baten, lasten en exploitatieresultaat

De quick scan van de festivals heeft betrekking op een klein aantal waarnemingen, namelijk twee filmfestivals en één podiumkunsthfestival.⁸

De totale baten en de totale lasten van de festivals zijn beide iets afgenomen in 2014 t.o.v. 2011 (3% vs. 6%). Er zijn geen grote schommelingen zichtbaar. Zie Figuur 3.40.

Figuur 3.40 Ontwikkeling totale baten en lasten, festivals (indexcijfers met 2011 als basisjaar)

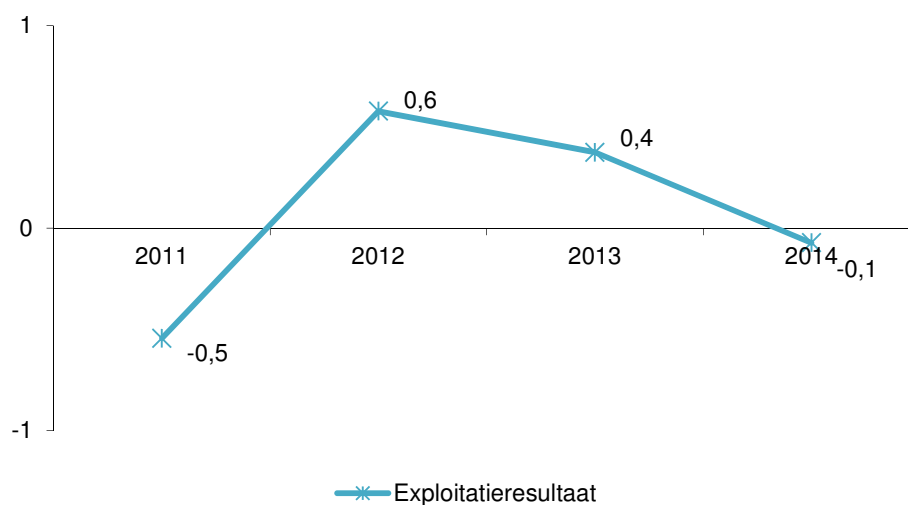

Exploitatieresultaat

Alle drie de festivals hebben in 2012 en 2013 een positief exploitatieresultaat. In 2011 en 2014 heeft maar 1 festival een positief exploitatieresultaat. Dit is in 2014 een ander festival dan in 2011. De som van de exploitatieresultaten van de festivals is in 2014 minder negatief (-0,1 miljoen euro) t.o.v. 2011 (-0,5 miljoen euro).

⁸ Dit zijn International Documentary Filmfestival Amsterdam, Holland Festival en Nederlands Film Festival. De gegevens van International Filmfestival Rotterdam konden niet in de analyse worden betrokken omdat het boekjaar van dit festival niet gelijk loopt aan het kalenderjaar, maar van 1 maart tot 1 maart duurt. De gegevens over 2014 waren daardoor niet op tijd beschikbaar.

Figuur 3.41 Ontwikkeling exploitatieresultaat in miljoenen euro's, festivals (indexcijfers met 2011 als basisjaar)

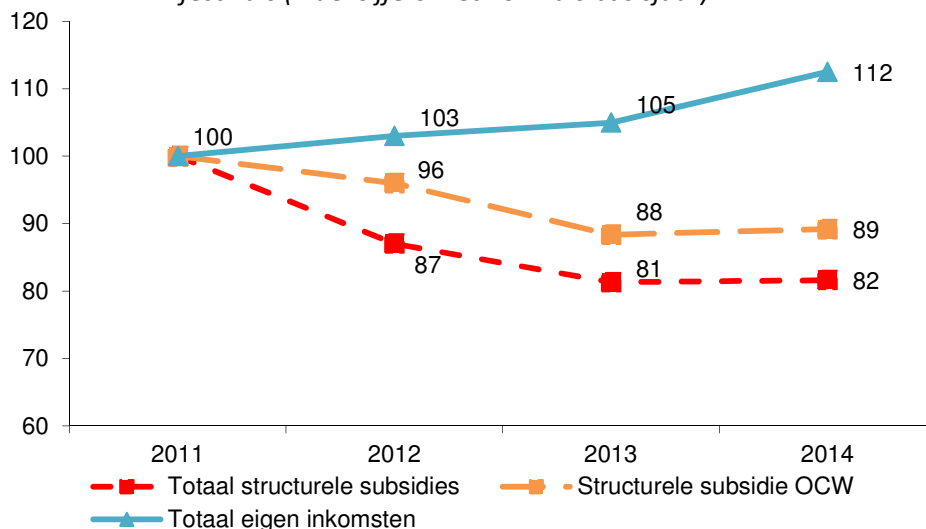

3.6.2 Structurele subsidies en eigen inkomsten

De structurele subsidies die de festivals van OCW ontvangen zijn in 2012 en 2013 gedaald. Zie Figuur 3.42. De totale structurele subsidies zijn in 2012 nog iets harder gedaald en dalen ook in 2013. Er gaan dus niet alleen minder structurele subsidies vanuit OCW naar de festivals maar ook de structurele subsidies vanuit lagere overheden en andere organisaties zijn minder geworden in 2012 en 2013. In 2014 zijn de totale structurele subsidies die naar de festivals die deel uitmaken van de BIS gaan met 18% gedaald. Dit wordt gedeeltelijk gecompenseerd door 12% hogere eigen inkomsten. De eigen inkomsten zijn het sterkst gestegen in 2014 (7% erbij t.o.v. 2013). In 2014 zijn de eigen inkomsten bij 2 van de 3 festivals gestegen t.o.v. 2011.

In absolute bedragen zijn de totale structurele subsidies in 2014 t.o.v. 2011 met 1,4 miljoen euro afgenomen en zijn de totale eigen inkomsten in 2014 t.o.v. 2011 met 0,8 miljoen euro toegenomen.

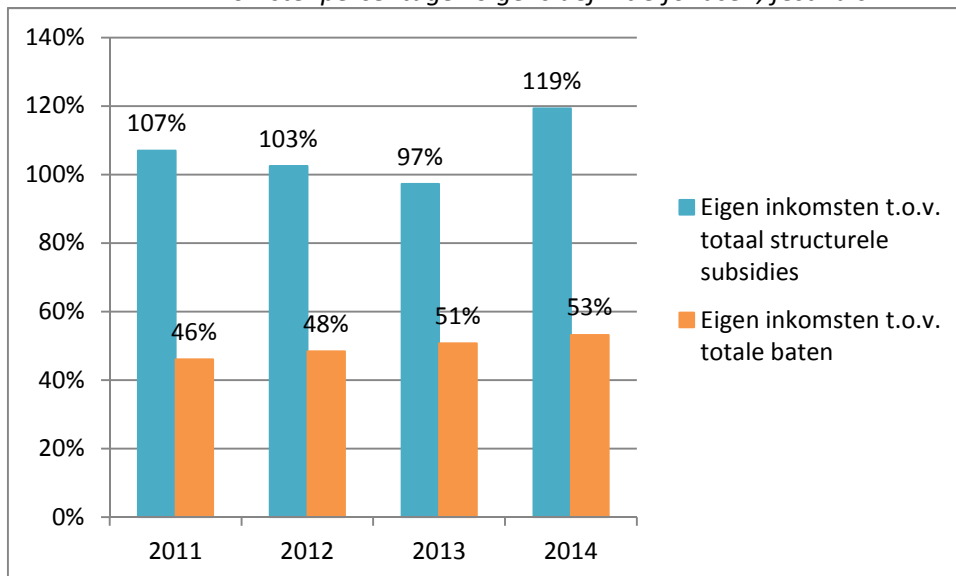
Figuur 3.42 Ontwikkeling totaal structurele subsidies en eigen inkomsten, festivals (indexcijfers met 2011 als basisjaar)

Eigen inkomsten

Figuur 3.43 laat zien dat het gemiddelde eigen inkomstenpercentage volgens de definitie die OCW hanteert (gewogen naar de totale structurele subsidies) in 2012 en 2013 zijn afgenomen. Dit lijkt tegenstrijdig met Figuur 3.42. Dit komt doordat gewogen wordt naar totale structurele subsidies. In 2013 bijvoorbeeld zijn bij 2 van de 3 festivals de eigen inkomsten t.o.v. de totale structurele subsidies gedaald. Eén van deze twee festivals ontvangt ongeveer 3 keer zoveel structurele subsidies waardoor dit festival een zwaar gewicht krijgt in de berekening van het gemiddelde eigen inkomstenpercentage. In 2014 lagen de eigen inkomsten t.o.v. de totale structurele subsidies 12 procentpunt hoger dan in 2011 en 22 procentpunt hoger dan in 2013.

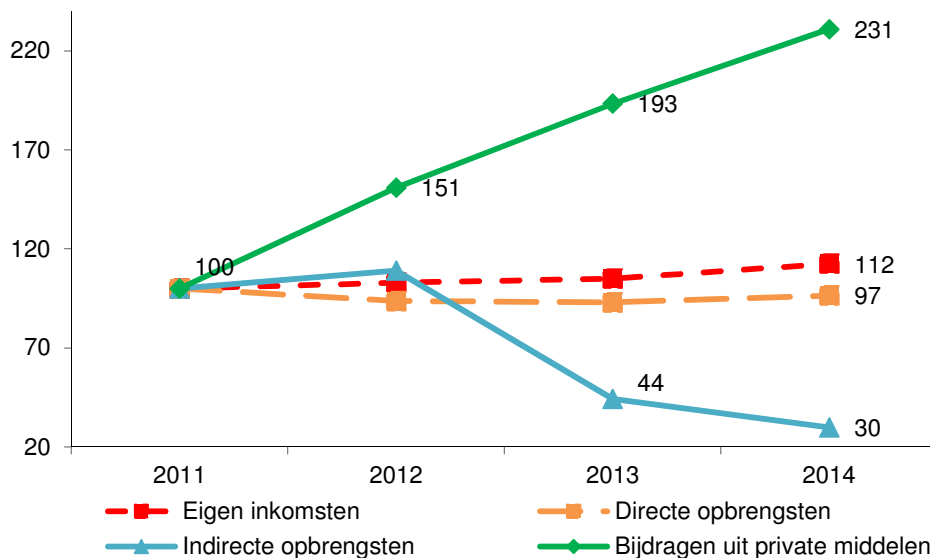
Figuur 3.43 Eigen inkomstenpercentage volgens definitie OCW en eigen inkomstenpercentage volgens definitie fondsen, festivals

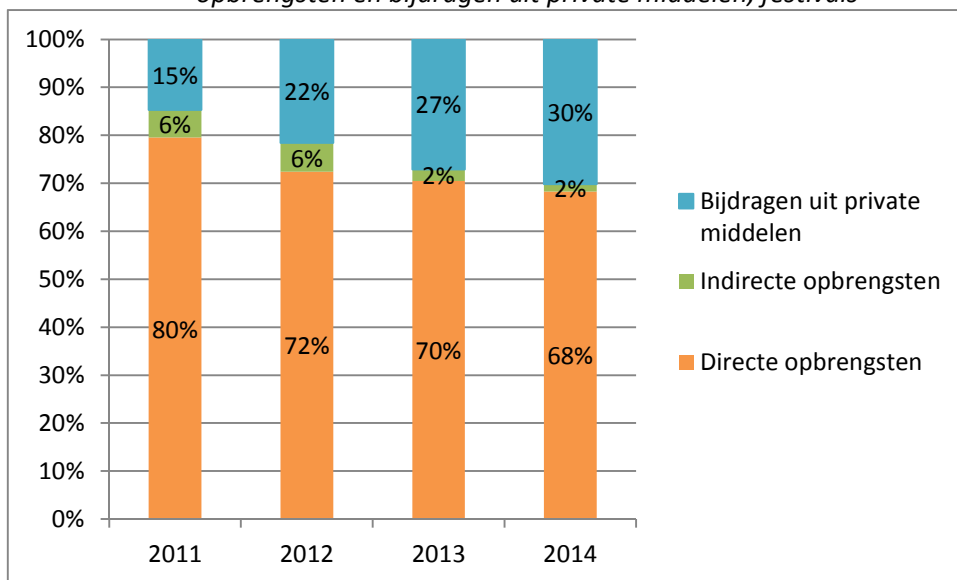
De bijdragen uit private middelen zijn in 2014 t.o.v. 2011 meer dan verdubbeld. Zie Figuur 3.44. De private middelen vormden hierdoor in 2014 30% van de totale eigen inkomsten. Zie Figuur 3.45. De stijging in de bijdragen uit private middelen wordt grotendeels teniet gedaan door een daling van 3% van de directe opbrengsten in 2014 t.o.v. 2011. De indirecte opbrengsten zijn met 70% afgenomen tussen 2011 en 2014, maar deze opbrengsten maken een zodanig klein onderdeel uit van de totale eigen inkomsten (2% in 2014) dat dit nauwelijks effect heeft op de totale eigen inkomsten.

Figuur 3.44 Ontwikkeling totaal eigen inkomsten, directe opbrengsten, indirecte opbrengsten en bijdragen uit private middelen, festivals (indexcijfers met 2011 als basisjaar)

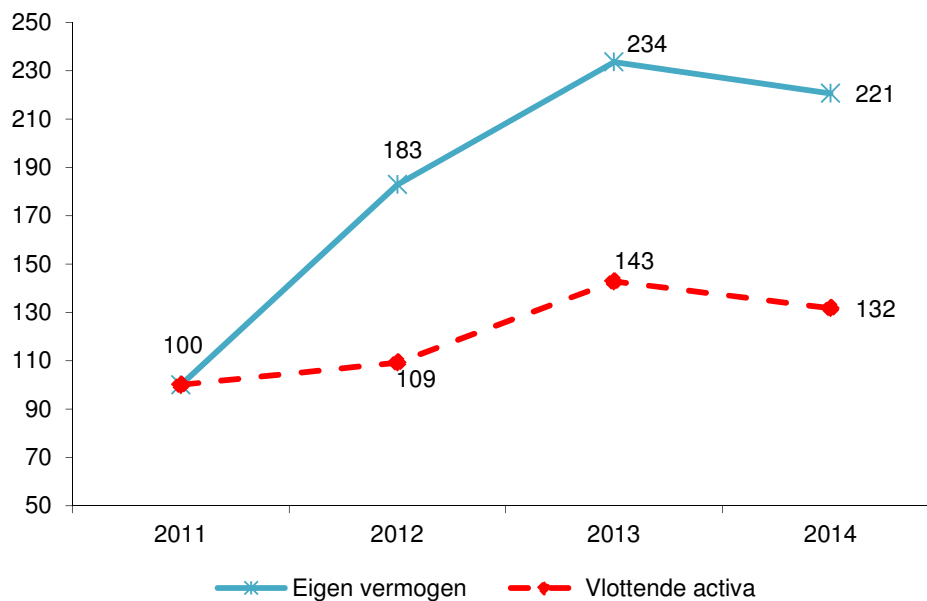
Figuur 3.45 Opbouw eigen inkomsten, directe opbrengsten, indirecte opbrengsten en bijdragen uit private middelen, festivals

3.6.3 Reserves en eigen vermogen

Zowel het eigen vermogen als de vlottende activa van de festivals zijn in 2012 en 2013 toegenomen en in 2014 weer afgenomen. Het eigen vermogen van de festivals is in 2014 t.o.v. 2011 meer dan verdubbeld.

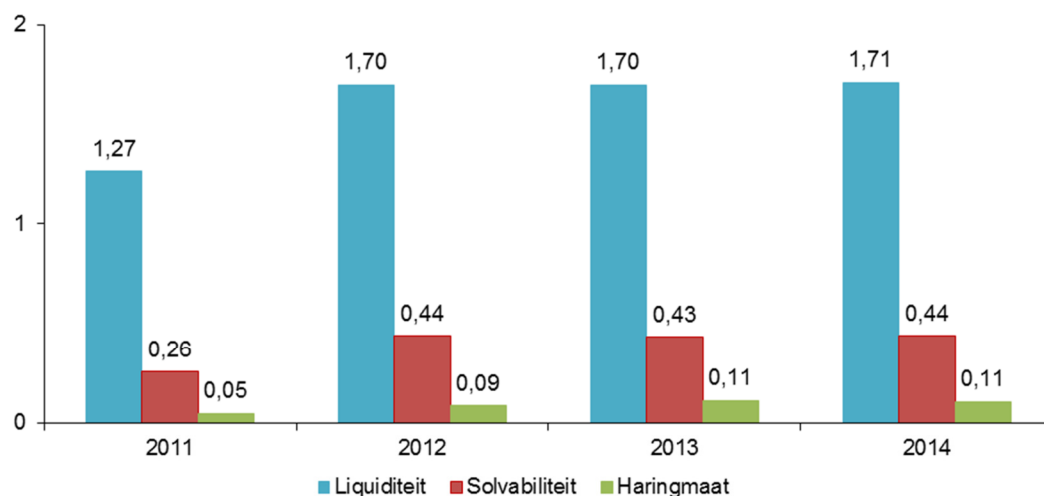
Figuur 3.46 Ontwikkeling eigen vermogen en vlottende activa, festivals (indexcijfers met 2011 als basisjaar)

Financiële indicatoren

De gemiddelde gewogen liquiditeit, solvabiliteit en de haringmaat nemen in 2012 t.o.v. 2011 toe. Zie Figuur 3.47. Daarna blijven alle drie de financiële indicatoren stabiel.

Figuur 3.47 Ontwikkeling liquiditeit, solvabiliteit en weerstandsvermogen, festivals⁹

In 2011 t/m 2013 had 1 van de 3 festivals een middelmatig hoog liquiditeitsrisico en de andere twee een laag liquiditeitsrisico. In 2014 hadden alle 3 de festivals een laag liquiditeitsrisico. In 2011 had 1 festival een middelmatig solvabiliteitsrisico. De andere 2 festivals hadden dat jaar een laag solvabiliteitsrisico. In 2012 t/m 2014 hadden alle festivals een laag solvabiliteitsrisico. In 2011 hadden alle 3 de festivals een middelmatig weerstandsvermogen. In 2012 en 2013 is er één festival met een hoog weerstandsvermogen. In 2014 hebben 2 festivals een hoog weerstandsvermogen en valt één festival in de middelste risicocategorie m.b.t. het weerstandsvermogen. (Zie Bijlage 2, Tabel B.4.vi en Tabel B.5.vi.)

3.7 Ondersteunende instellingen (alleen balans)

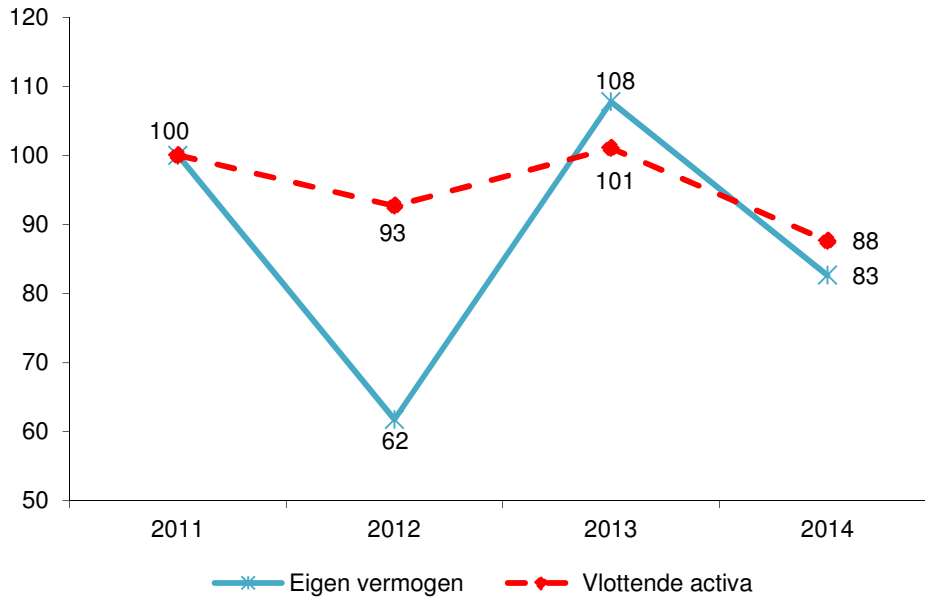
3.7.1 Reserves en eigen vermogen

Zowel het eigen vermogen als de vlottende activa van de ondersteunende instellingen schommelen van jaar op jaar. Zie Figuur 3.48. In 2012 is het eigen vermogen bij 8 van de 12 ondersteunende instellingen gedaald t.o.v. 2011. Bij 3 ondersteunende instellingen was het eigen vermogen in 2012 minder dan de helft van het eigen vermogen in 2011. In 2014 is het eigen vermogen met 17% gedaald t.o.v. 2011. Eén ondersteunende instelling heeft in 2014 een negatief eigen vermogen, terwijl dit in de periode 2011 t/m 2013 bij geen enkele ondersteunende

⁹ Bij het berekenen van de gemiddelde liquiditeit is gewogen met de kortlopende schulden. Bij het berekenen van de gemiddelde solvabiliteit is gewogen met de passiva. Bij het berekenen van de gemiddelde haringmaat is gewogen met de totale baten.

instelling het geval was. De totale vlottende activa is in 2014 met 12% gedaald t.o.v. 2011.

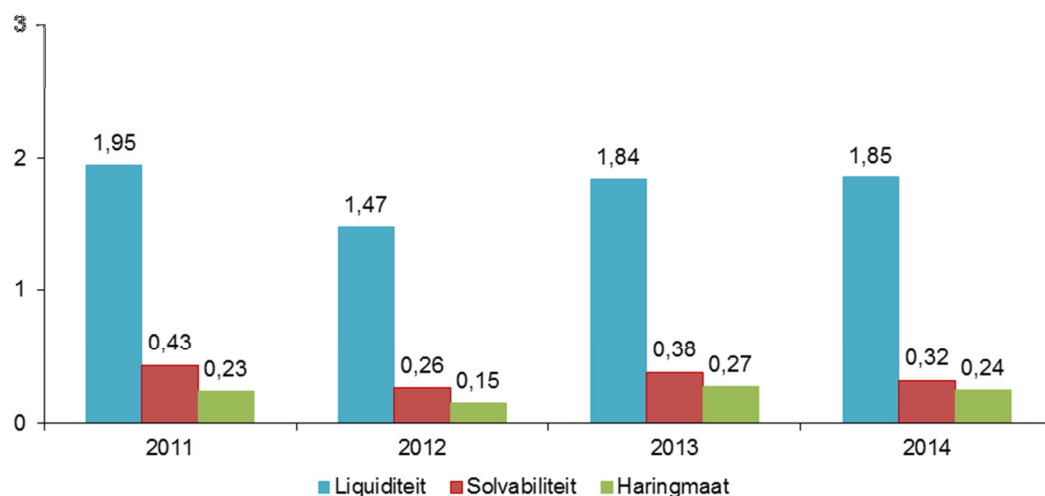
Figuur 3.48 Ontwikkeling eigen vermogen en vlottende activa, ondersteunende instellingen (indexcijfers met 2011 als basisjaar)

Financiële indicatoren

In 2012 zijn de gemiddelde gewogen indicatoren allemaal op een lager niveau t.o.v. 2011. In 2013 nemen de gewogen gemiddelden allemaal weer iets toe en in 2014 blijft de situatie ongeveer gelijk aan 2013. In 2014 zijn de gemiddelde gewogen liquiditeit en de gemiddelde gewogen solvabiliteit iets lager dan in 2011. Het gemiddelde weerstandsvermogen is in 2014 ongeveer gelijk aan het gemiddelde weerstandsvermogen in 2011.

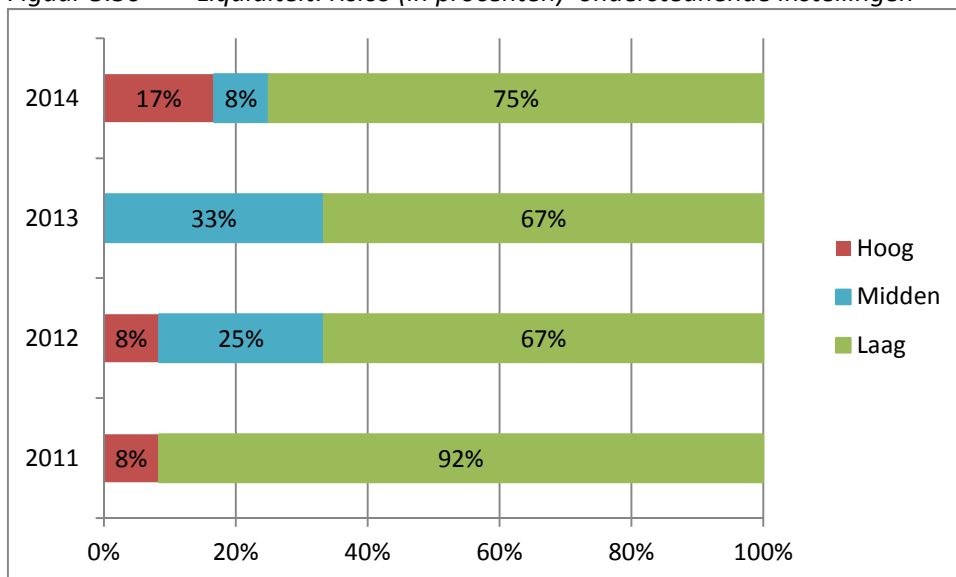
Figuur 3.49 *Ontwikkeling liquiditeit, solvabiliteit en weerstandsvermogen, ondersteunende instellingen¹⁰*

Figuur 3.50 laat zien dat in 2014 t.o.v. 2011 9 procentpunt meer instellingen een hoog liquiditeitsrisico hebben en 8 procentpunt meer instellingen een middelmatig hoog liquiditeitsrisico hebben. Het risico dat een ondersteunende instelling die deel uitmaakt van de BIS niet aan haar financiële verplichtingen kan voldoen is dus licht toegenomen. Drie kwart van de instellingen heeft echter nog steeds een laag liquiditeitsrisico.

¹⁰ Bij het berekenen van de gemiddelde liquiditeit is gewogen met de kortlopende schulden. Bij het berekenen van de gemiddelde solvabiliteit is gewogen met de passiva. Bij het berekenen van de gemiddelde haringmaat is gewogen met de totale baten.

Figuur 3.50 Liquiditeit: risico (in procenten) ondersteunende instellingen

In 2011 hadden alle ondersteunende instellingen nog een laag solvabiliteitsrisico en een hoog weerstandsvermogen. In 2014 heeft 8% een hoog solvabiliteitsrisico en 92% een laag solvabiliteitsrisico. In dat jaar heeft 8% een laag weerstandsvermogen en nog eens 8% heeft een middelmatig weerstandsvermogen. (Zie Bijlage 2, Tabel B.4.vii en Tabel B.5.vii.)

4 Conclusie

In deze *quick scan* zijn de BIS-instellingen die in de hele periode 2011 t/m 2014 deel uitmaken van de BIS gescand op financiële indicatoren. Van de podiumkunstgezelschappen, musea, presentatie-instellingen voor beeldende kunst en festivals zijn zowel de exploitatiegegevens als de balansgegevens geanalyseerd. Van de ondersteunende instellingen zijn alleen balansgegevens geanalyseerd. In Tabel 4.1 worden de ontwikkelingen per sector samengevat.

Baten, lasten en exploitatieresultaat

Bij het totaal van de producerende instellingen zijn de totale baten in 2014 nagenoeg gelijk aan de totale baten in 2011 (-2%). De totale lasten zijn in 2014 5% lager t.o.v. 2011. In 2014 had 59% van de producerende instellingen een positief exploitatieresultaat. Dit is net iets meer dan in 2011 toen 56% van de producerende instellingen een positief exploitatieresultaat had.

Bij de podiumkunstgezelschappen, de presentatie-instellingen voor beeldende kunst en de festivals zijn zowel de baten als de lasten tussen 2011 en 2014 afgenomen. Alleen bij de musea namen zowel de totale baten als de totale lasten toe. De baten stegen bij de musea meer (+10% in 2014 t.o.v. 2011) dan de lasten (+3% in 2014 t.o.v. 2011).

Het aandeel instellingen met een positief exploitatieresultaat is alleen bij de podiumkunstgezelschappen afgenomen (van 66% in 2011 naar 45% in 2014). Bij de musea en de presentatie-instellingen is het aandeel met een positief exploitatieresultaat toegenomen. Bij de musea is het aandeel met een positief exploitatieresultaat toegenomen van 54% in 2011 naar 81% in 2014. Bij de presentatie-instellingen is het aandeel met een positief exploitatieresultaat toegenomen van 33% in 2011 naar 50% in 2014. Zowel in 2011 als 2014 heeft maar 1 van de 3 festivals een positief exploitatieresultaat. Dit is in 2014 een ander festival dan in 2011.

Structurele subsidies en eigen inkomsten

De totale structurele subsidies zijn bij alle sectoren afgenomen in de periode 2011 t/m 2014. In totaal namen de totale structurele subsidies met 18% af in 2014 t.o.v. 2011. De daling van de structurele subsidies vanuit OCW was iets minder groot: deze waren 11% lager in 2014 t.o.v. 2011. Een deel van de teruggang in subsidies vanuit OCW wordt gecompenseerd door hogere structurele subsidie

vanuit de provincies, gemeenten en andere organisaties. De totale eigen inkomsten van de producerende instellingen zijn in 2014 met 27% toegenomen t.o.v. 2011.

De totale structurele subsidies zijn het meest afgenomen bij de podiumkunstgezelschappen (-21%) en bij de presentatie-instellingen voor beeldende kunst (-23%). Een iets minder grote afname was zichtbaar bij de musea (-14%) en bij de festivals (-18%).

Bij alle sectoren behalve bij de podiumkunstgezelschappen wordt de teruggang in structurele subsidie (deels) gecompenseerd door hogere eigen inkomsten. Bij de musea zijn de totale eigen inkomsten het meest toegenomen (+46%). Dit komt door een stijging van de eigen inkomsten bij 23 van de 26 musea in de periode 2011-2014. Bij de podiumkunstgezelschappen zijn de totale eigen inkomsten redelijk stabiel. In 2014 zijn de totale eigen inkomsten bij de podiumkunstgezelschappen 2% lager t.o.v. 2011. In de periode 2011-2014 zijn bij 16 podiumkunstgezelschappen de eigen inkomsten gestegen en bij de andere 13 podiumkunstgezelschappen zijn de eigen inkomsten gedaald.

Eigen vermogen en vlottende activa

Het totale eigen vermogen van alle producerende instellingen samen is in 2014 met 24% gestegen t.o.v. 2011. De totale vlottende activa in 2014 zijn gelijk aan de totale vlottende activa in 2011.

Het eigen vermogen is bij de podiumkunstgezelschappen en de presentatie-instellingen tussen 2011 en 2014 redelijk stabiel (er is een afname van 2% respectievelijk 1%). Bij de musea en de festivals nam het eigen vermogen tussen 2011 en 2014 toe (met 35% respectievelijk 121%). De vlottende activa namen bij de gezelschappen en de festivals toe en namen bij de musea en de presentatie-instellingen af.

Voldoen aan korte en lange termijn financiële verplichtingen

De liquiditeit en de solvabiliteit geven aan in welke mate een instelling op de korte respectievelijk de lange termijn aan haar financiële verplichtingen kan voldoen. De gewogen gemiddelde liquiditeit en solvabiliteit over alle instellingen zijn in 2014 toegenomen t.o.v. 2011. M.b.t. het liquiditeitsrisico is het aantal instellingen in de middelste risicoklasse toegenomen ten koste van het aantal instellingen in de lage of hoge risicoklasse. Bij de solvabiliteit is de spreiding van de instellingen over de risicoklassen gelijk gebleven.

Bij de musea en de festivals zijn de gemiddelde liquiditeit en de gemiddelde solvabiliteit in 2014 toegenomen t.o.v. 2011. Bij de musea nam de gemiddelde liquiditeit toe van 2,30 in 2011 naar 2,48 in 2014 en bij de festivals nam de gemiddelde liquiditeit toe van 1,27 in 2011 naar 1,71 in 2014. De gemiddelde solvabiliteit nam bij de musea toe van 0,38 in 2011 naar 0,48 in 2014 en bij de festivals nam de gemiddelde solvabiliteit toe van 0,26 in 2011 naar 0,44 in 2014. Bij de podium-

kunstgezelschappen, de presentatie-instellingen voor beeldende kunst en de ondersteunende instellingen is juist een daling van beide indicatoren waar te nemen. Bij de podiumkunstgezelschappen nam de gemiddelde liquiditeit af van 1,91 in 2011 naar 1,88 in 2014 en nam de gemiddelde solvabiliteit af van 0,45 in 2011 naar 0,35 in 2014. Bij de presentatie-instellingen voor beeldende kunst nam de gemiddelde liquiditeit af van 2,23 in 2011 naar 1,90 in 2014 en nam de gemiddelde solvabiliteit licht af van 0,43 in 2011 naar 0,42 in 2014. Bij de ondersteunende instellingen nam de gemiddelde liquiditeit af van 1,95 in 2011 naar 1,85 in 2014 en nam de gemiddelde solvabiliteit af van 0,43 in 2011 naar 0,32 in 2014. Bij de musea en de festivals heeft een verschuiving plaatsgevonden richting de laagste risicoklassen m.b.t. de liquiditeit en de solvabiliteit. Bij de gezelschappen is de spreiding tussen de instellingen minder groot geworden, d.w.z. dat in 2014 het aandeel dat in de middelste risicoklasse valt is toegenomen. De presentatie-instellingen zaten in 2011 allemaal in de laagste risicoklasse m.b.t. de liquiditeit en zaten in 2014 nog steeds in de laagste risicoklasse. Met betrekking tot de solvabiliteit heeft er bij de presentatie-instellingen een verschuiving naar de middelste risicoklasse plaatsgevonden. Bij de ondersteunende instellingen heeft er op beide indicatoren een verschuiving plaatsgevonden naar een hogere risicoklasse.

Voortbestaan van de culturele instellingen bij tegenvallende inkomsten

Het weerstandsvermogen wordt gemeten met de zogenaamde haringmaat. De haringmaat is het eigen vermogen gedeeld door de totale baten. Hoe hoger het eigen vermogen is t.o.v. de totale baten des te langer een instelling kan blijven bestaan bij tegenvallende inkomsten.

Bij alle sectoren is het gemiddelde weerstandsvermogen toegenomen. Het aandeel instellingen in de laagste risicoklasse is in 2014 t.o.v. 2011 ook toegenomen ten koste van het aandeel instellingen in de middelste risicoklasse.

Het gemiddelde weerstandsvermogen is het meest toegenomen bij de musea (van 0,36 in 2011 naar 0,44 in 2014) en bij de festivals (van 0,05 in 2011 naar 0,11 in 2014). Het gemiddelde weerstandsvermogen is met 0,01 tot 0,02 toegenomen bij de podiumkunstgezelschappen (van 0,16 in 2011 naar 0,18 in 2014), bij de presentatie-instellingen voor beeldende kunst (van 0,15 in 2011 naar 0,17 in 2014) en bij de ondersteunende instellingen (van 0,23 in 2011 naar 0,24 in 2014). Bij de musea, de festivals en de podiumkunstgezelschappen heeft dit geresulteerd in een verschuiving naar lagere risicoklassen. Bij de presentatie-instellingen is de spreiding van de instellingen over de risicoklassen m.b.t. het weerstandsvermogen in 2014 hetzelfde als in 2011. Bij de ondersteunende instellingen heeft er ondanks de iets hogere gemiddelde haringmaat een verschuiving plaatsgevonden naar de hogere risicoklassen.

Tabel 4.1 Samenvattend schema ontwikkelingen per sector, 2014 t.o.v. 2011¹¹

Sector	Baten	Lasten	Aandeel met positief exploitatieresultaat	Structurele subsidies	Eigen inkomsten	Eigen vermogen	Vlottende activa	Gewogen gemiddelde liquiditeit	Gewogen gemiddelde solvabiliteit	Gewogen gemiddelde haringmaat
Totaal										
producerende instellingen	-	-	+	-	+	+	gelijk gebleven	+	+	+
Podiumkunst-gezelschappen	-	-	-	-	-	-	+	-	-	+
Musea	+	+	+	-	+	+	-	+	+	+
Presentatie-instellingen voor beeldende kunst	-	-	+	-	+	-	-	-	-	+
Festivals	-	-	gelijk gebleven	-	+	+	+	+	+	+
Ondersteunende instellingen	PM	PM	PM	PM	PM	PM	PM	-	-	+

¹¹ Bij het berekenen van de gemiddelde liquiditeit is gewogen met de kortlopende schulden. Bij het berekenen van de gemiddelde solvabiliteit is gewogen met de passiva. Bij het berekenen van de gemiddelde haringmaat is gewogen met de totale baten.

Bijlage 1   Lijst BIS-instellingen

Hieronder worden per sector de instellingen weergegeven die in de cultuursubsidieperiode 2013-2016 deel uit maken van de BIS. Achter iedere instelling staat vermeld of de instelling wordt meegenomen in de analyses.

Podiumkunstgezelschappen (29 van de 31)

Het Houten Huis wordt niet meegenomen in de analyses, omdat deze instelling pas sinds 2013 deel uitmaakt van de BIS. Daarvoor kregen ze projectsubsidie van het Fonds Podiumkunsten (FPK). Het Nationale Toneel en Stella Den Haag worden meegenomen als één instelling. Ditzelfde geldt voor het Nationale Opera & Ballet. Maas theater en dans is ontstaan uit een fusie van theatergroep Max, jeugddansgezelschap Meekers en theatergroep Siberia. Meekers kreeg subsidie van het FPK in 2013. Maas kreeg als geheel subsidie van de gemeente en het deel jeugdtheater kreeg subsidie van OCW. Hierdoor zijn de gegevens over de jaren niet vergelijkbaar en deze instelling wordt daarom niet meegenomen. Het Brabants Orkest en het Limburgs Symfonie Orkest zijn in 2013 gefuseerd tot Stichting philharmonie zuidnederland en wordt daarom als één instelling meegenomen.

Podiumkunstgezelschappen die deel uitmaken van de BIS

Nr.		Onderdeel van de quick scan
1	Stichting Het Gelders Orkest	Ja
2	Stichting Koninklijk Concertgebouworkest	Ja
3	Stichting Nederlands Philharmonisch Orkest	Ja
4	Stichting Noord Nederlands Orkest	Ja
5	Stichting HET Symfonieorkest	Ja
6	Stichting Het Residentie Orkest	Ja
7	Stichting Rotterdams Philharmonisch Orkest	Ja
8	Stichting Het Balletorkest	Ja
9	Stichting philharmonie zuidnederland	Ja
10	Stichting Theater Artemis	Ja
11	Stichting Het Zuidelijk Toneel	Ja
12	Stichting Introdans	Ja
13	Stichting Maas theater en dans	Nee
14	Stichting Nederlandse Reisopera	Ja
15	Stichting Nederlands Dans Theater	Ja
16	Stichting Noord Nederlands Toneel	Ja
17	Stichting Opera Zuid	Ja
18	Stichting De Utrechtse Spelen	Ja
19	Stichting Scapino Ballet Rotterdam	Ja
20	Stichting Jeugdtheater Sonnevank	Ja
21	Stichting Toneelgroep Oostpool	Ja

22	Stichting Theaterproductie Rotterdam	Ja
23	Stichting Toneelgroep Amsterdam	Ja
24	Stichting Fryske Toaniel Stifting Tryater	Ja
25	Stichting Toneelgroep Maastricht	Ja
26	Stichting Het Filiaal	Ja
27	Stichting Het Laagland	Ja
28	Stichting de Toneelmakerij	Ja
29	Stichting Nationale Opera & Ballet (ballet)	Ja
	Stichting Nationale Opera & Ballet (opera)	Ja
30	Stichting Het Nationale Toneel (groot)	Ja
	Stichting Het Nationale Toneel (jeugd)	
31	Stichting Het Houten Huis	Nee

Musea (26 van de 30)

Het Afrika museum en het Rijksmuseum voor volkenkunde zijn in 2014 gefuseerd. Door een samengestelde jaarrekening met het tropenmuseum zijn de gegevens niet goed over meerdere jaren vergelijkbaar en daarom wordt deze instelling niet meegenomen in de analyses. Het geld- en bankenmuseum is failliet en wordt daarom niet meegenomen. De Hollandse Schouwburg en het Joods Historisch Museum zijn samengegaan en worden daarom als één instelling beschouwd. Het Glasmuseum is nieuw in de BIS sinds 2013 en wordt daarom niet meegenomen in de analyses.

Musea die deel uitmaken van de BIS

Nr.		2013-2014
1	Stichting Afrika Museum	Nee
2	Stichting Rijksmuseum voor Volkenkunde	Nee
3	Stichting Rijksmuseum van Oudheden	Ja
4	Stichting tot Beheer en Instandhouding van Teylers Museum	Ja
5	Stichting Paleis Het Loo Nationaal Museum	Ja
6	Stichting Museum Catharijneconvent	Ja
7	Stichting Het Geld- en Bankmuseum	Nee
8	Stichting Rijksmuseum Twenthe	Ja
9	Stichting Koninklijk Kabinet van Schilderijen Mauritshuis	Ja
10	Stichting Van Gogh Museum	Ja
11	Stichting Nederlands Scheepvaartmuseum Amsterdam	Ja
12	Stichting tot Beheer van het Museum Boerhaave	Ja
13	Stichting Kröller-Müller Museum	Ja
14	Stichting Joods Historisch Museum	Ja
15	Stichting Het Nederlands Openluchtmuseum	Ja
16	Stichting het Rijksmuseum Amsterdam	Ja
17	Stichting tot Beheer van Huis Doorn	Ja

18	Stichting Rijksmuseum het Zuiderzeemuseum	Ja
19	Stichting Keramiëkmuseum Het Princessehof	Ja
20	Stichting Rijksmuseum Muiderslot	Ja
21	Stichting Haags Historisch Museum (De Gevangenpoort)	Ja
22	Stichting Museum Slot Loevestein	Ja
23	Stichting Nederlands Letterkundig Museum en Documentatie	Ja
24	Stichting Naturalis Biodiversity Center	Ja
25	Stichting tot Beheer van het Museum van het Boek/ Museum Meermannno-Westreenianum	Ja
26	Stichting Het Nederlands Persmuseum	Ja
27	Stichting Nederlands Fotomuseum	Ja
28	Stichting Amstel 218	Ja
29	Stichting Nationaal Glasmuseum Leerdam	Nee
30	Stichting tot Exploitatie van het Rijksbureau voor Kunsthistorische Documentatie	Ja

Presentatie-instellingen (6 van de 6)

Alle presentatie-instellingen die deel uitmaken van de BIS worden meegenomen in de analyses.

Presentatie-instellingen die deel uitmaken van de BIS

Nr.		Onderdeel van de quick scan
1	Stichting De Appel	Ja
2	Stichting Witte de With, Center for contemporary art	Ja
3	Stichting MU Art Foundation	Ja
4	Stichting Fotografie Noorderlicht	Ja
5	Stichting BAK, basis voor actuele kunst	Ja
6	Stichting Centrum voor Contemporaine Cultuur Marres	Ja

Festivals (3 van de 4)

Vier festivals maken deel uit van de BIS. Het International Filmfestival Rotterdam (IFFR) vindt altijd aan het begin van het jaar plaats. Hierom loopt het boekjaar niet gelijk aan het kalenderjaar, maar van 1 maart tot 1 maart. In verband met het opmaken van de jaarrekening dient het IFFR de jaarverantwoording ieder jaar voor 1 juni in, waardoor de gegevens over 2014 nu nog niet beschikbaar zijn. Het IFFR wordt daarom niet gebruikt voor de analyses. Hierdoor blijven er drie festivals over.

Festivals die deel uitmaken van de BIS

Nr.		Onderdeel van de quick scan
1	Stichting International Documentary Filmfestival Amsterdam	Ja
2	Stichting International Filmfestival Rotterdam	Nee
3	Stichting Holland Festival	Ja
4	Stichting Nederlands Film Festival	Ja

Ondersteunende instellingen (12 van de 13)

NAI, Premsele en Virtueel Platform zijn gefuseerd tot Het Nieuwe Instituut en worden daarom beschouwd als één ondersteunde instelling. Cultuurnetwerk en Kunstfactor zijn gefuseerd tot LKCA en worden dus ook als één instelling beschouwd. Hetzelfde geldt voor het DutchCulture centre for international cooperation die ontstaan is uit een fusie van SICA, Transartists en Mediadesk. Het Sectorinstituut Openbare Bibliotheken (SIOB) is per 1 januari 2015 overgegaan naar de Koninklijke Bibliotheek. De BIS-subsidie wordt afgerekend over de periode 2013/2014. Door de overgang en dus het opheffen van het SIOB, hadden ze meer tijd nodig. Om deze reden is uitstel verleend tot 1 juli 2015 voor het indienen van de verantwoording over 2014.

Ondersteunende instellingen die deel uitmaken van de BIS

Nr.		Onderdeel van de quick scan
1	Stichting Lezen	Ja
2	Stichting Schrijvers School Samenleving	Ja
3	Boekmanstichting	Ja
4	Stichting Fonds Bijzondere Journalistieke Projecten	Ja
5	Stichting Digitaal Erfgoed Nederland	Ja
6	Stichting Ateliers 63	Ja
7	Stichting Rijksakademie van beeldende kunsten	Ja
8	Stichting Jan van Eyck Akademie	Ja
9	Stichting Sectorinstituut Openbare Bibliotheken	Nee
10	Stichting Kennisinstituut Cultuureducatie en Amateurkunst	Ja
11	DutchCulture centre for international cooperation	Ja
12	Stichting Film Instituut Nederland	Ja
13	Stichting Het Nieuwe Instituut	Ja

Bijlage 2   Tabellenboek

- i. Totaal instellingen (alleen balans)
- ii. Totaal producerende instellingen
- iii. Podiumkunstgezelschappen
- iv. Musea
- v. Presentatie-instellingen
- vi. Festivals
- vii. Ondersteunende instellingen (alleen balans)

Totaal instellingen (i)

Tabel B.1.i Totaal eigen vermogen en vlottende activa (in miljoenen euro's)

	Eigen ver- mogen	Vlottende activa
2011	157,1	299,8
2012	161,0	346,2
2013	176,5	309,2
2014	189,2	297,8

Tabel B.2.i Gewogen gemiddelde Financiële indicatoren¹²

	Liquiditeit	Solvabiliteit	Haringmaat
2011	2,14	0,40	0,25
2012	1,78	0,35	0,26
2013	1,98	0,34	0,27
2014	2,19	0,43	0,32

Tabel B.3.i Liquiditeit: risico (in procenten)

	Hoog	Midden	Laag	Totaal
2011	14	9	76	100
2012	12	17	71	100
2013	11	21	68	100
2014	12	13	75	100

Tabel B.4.i Solvabiliteit: risico (in procenten)

	Hoog	Midden	Laag	Totaal
2011	3	13	84	100
2012	1	18	80	100
2013	3	14	83	100
2014	3	13	84	100

¹² Bij het berekenen van de gemiddelde liquiditeit is gewogen met de kortlopende schulden. Bij het berekenen van de gemiddelde solvabiliteit is gewogen met de passiva. Bij het berekenen van de gemiddelde haringmaat is gewogen met de totale baten.

Tabel B.5.i Haringmaat: risico (in procenten)

	Hoog	Midden	Laag	Totaal
2011	3	36	62	100
2012	1	37	62	100
2013	3	29	68	100
2014	3	28	70	100

Totaal producerende instellingen (ii)

Tabel E.1.ii Totale baten en lasten (in miljoenen euro's)

	Totale baten	Totale lasten	Exploitatie-resultaat
2011	556	557	5
2012	563	552	13
2013	592	588	18
2014	547	530	20

Tabel E.2.ii Structurele subsidies (in miljoenen euro's)

	Totaal structurele subsidies	Subsidies OCW
2011	384	303
2012	343	294
2013	312	265
2014	315	269

Tabel E.3.ii Eigen inkomsten (in miljoenen euro's)

	Totaal eigen inkomsten	Directe opbrengsten	Indirecte opbrengsten	Bijdragen private middelen
2011	171	131	16	24
2012	180	134	16	30
2013	212	148	19	45
2014	217	157	20	40

Tabel E.4.ii Eigen inkomstenpercentage (in procenten)

	Eigen inkomstenpercentage (OCW)	Eigen inkomstenpercentage (fondsen)
2011	53	31
2012	53	32
2013	70	36
2014	72	40

Tabel E.5.ii Norm eigen inkomstenpercentage OCW (in procenten)

	Eigen inkomstenpercentage boven de norm	Eigen inkomstenpercentage onder de norm	Totaal
2011	83	17	100
2012	80	20	100
2013	89	11	100
2014	94	6	100

Tabel E.6.ii Exploitatieresultaat (in procenten)

	Positief exploitatieresultaat	Negatief exploitatieresultaat	Totaal
2011	56	44	100
2012	59	41	100
2013	67	33	100
2014	59	41	100

Tabel B.1.ii Totaal eigen vermogen en vlottende activa (in miljoenen euro's)

	Eigen vermogen	Vlottende activa
2011	142,2	274,3
2012	151,8	322,6
2013	160,4	283,5
2014	176,9	275,5

Tabel B.2.ii Gewogen gemiddelde Financiële indicatoren¹³

	Liquiditeit	Solvabiliteit	Haringmaat
2011	2,16	0,40	0,26
2012	1,80	0,36	0,27
2013	1,99	0,34	0,27
2014	2,22	0,44	0,32

¹³ Bij het berekenen van de gemiddelde liquiditeit is gewogen met de kortlopende schulden. Bij het berekenen van de gemiddelde solvabiliteit is gewogen met de passiva. Bij het berekenen van de gemiddelde haringmaat is gewogen met de totale baten.

Tabel B.3.ii Liquiditeit: risico (in procenten)

	Hoog	Midden	Laag	Totaal
2011	16	11	73	100
2012	13	16	72	100
2013	13	19	69	100
2014	11	14	75	100

Tabel B.4.ii Solvabiliteit: risico (in procenten)

	Hoog	Midden	Laag	Totaal
2011	3	16	81	100
2012	2	17	81	100
2013	3	14	83	100
2014	2	16	83	100

Tabel B.5.ii Haringmaat: risico (in procenten)

	Hoog	Midden	Laag	Totaal
2011	3	42	55	100
2012	2	38	61	100
2013	3	30	67	100
2014	2	31	67	100

Podiumkunstgezelschappen (iii)

Tabel E.1.iii Totale baten en lasten (in miljoenen euro's)

	Totale baten	Totale lasten	Exploitatie-resultaat
2011	255	254	2
2012	250	247	3
2013	248	232	-3
2014	218	221	-2

Tabel E.2.iii Structurele subsidies (in miljoenen euro's)

	Totaal structurele subsidies	Subsidies OCW
2011	191	145
2012	184	140
2013	153	112
2014	151	110

Tabel E.3.iii Eigen inkomsten (in miljoenen euro's)

	Totaal eigen inkomsten	Directe opbrengsten	Indirecte opbrengsten	Bijdragen private middelen
2011	63	59	1	3
2012	63	57	2	3
2013	66	59	2	4
2014	62	55	2	5

Tabel E.4.iii Eigen inkomstenpercentage (in procenten)

	Eigen inkomstenpercentage (OCW)	Eigen inkomstenpercentage (fondsen)
2011	37	25
2012	34	25
2013	47	27
2014	45	28

Tabel E.5.iii Norm eigen inkomstenpercentage OCW (in procenten)

	Eigen inkomstenpercentage boven de norm	Eigen inkomstenpercentage onder de norm	Totaal
2011	76	24	100
2012	76	24	100
2013	90	10	100
2014	93	7	100

Tabel E.6.iii Exploitatieresultaat (in procenten)

	Positief exploitatieresultaat	Negatief exploitatieresultaat	Totaal
2011	66	34	100
2012	76	24	100
2013	62	38	100
2014	45	55	100

Tabel B.1.iii Totaal eigen vermogen en vlottende activa (in miljoenen euro's)

	Eigen vermogen	Vlottende activa
2011	40,9	79,1
2012	42,9	125,6
2013	42,3	100,6
2014	40,1	92,6

Tabel B.2.iii Gewogen gemiddelde Financiële indicatoren¹⁴

	Liquiditeit	Solvabiliteit	Haringmaat
2011	1,91	0,45	0,16
2012	1,45	0,31	0,17
2013	1,86	0,25	0,17
2014	1,88	0,35	0,18

¹⁴ Bij het berekenen van de gemiddelde liquiditeit is gewogen met de kortlopende schulden. Bij het berekenen van de gemiddelde solvabiliteit is gewogen met de passiva. Bij het berekenen van de gemiddelde haringmaat is gewogen met de totale baten.

Tabel B.3.iii Liquiditeit: risico (in procenten)

	Hoog	Midden	Laag	Totaal
2011	24	14	62	100
2012	21	21	59	100
2013	21	28	52	100
2014	17	28	55	100

Tabel B.4.iii Solvabiliteit: risico (in procenten)

	Hoog	Midden	Laag	Totaal
2011	3	14	83	100
2012	3	24	72	100
2013	7	17	76	100
2014	3	21	76	100

Tabel B.5.iii Haringmaat: risico (in procenten)

	Hoog	Midden	Laag	Totaal
2011	3	66	31	100
2012	3	52	45	100
2013	7	41	52	100
2014	3	52	45	100

Musea (iv)

Tabel E.1.iv Totale baten en lasten (in miljoenen euro's)

	Totale baten	Totale lasten	Exploitatie-resultaat
2011	279	280	4
2012	292	284	10
2013	322	337	20
2014	308	288	22

Tabel E.2.iv Structurele subsidies (in miljoenen euro's)

	Totaal structurele subsidies	Subsidies OCW
2011	179	150
2012	147	146
2013	147	146
2014	153	152

Tabel E.3.iv Eigen inkomsten (in miljoenen euro's)

	Totaal eigen inkomsten	Directe opbrengsten	Indirecte opbrengsten	Bijdragen private middelen
2011	100	66	14	20
2012	110	71	14	25
2013	138	83	16	38
2014	146	95	18	33

Tabel E.4.iv Eigen inkomstenpercentage (in procenten)

	Eigen inkomstenpercentage (OCW)	Eigen inkomstenpercentage (fondsen)
2011	70	36
2012	75	38
2013	94	43
2014	98	47

Tabel E.5.iv Norm eigen inkomstenpercentage OCW (in procenten)

	Eigen inkomstenpercentage boven de norm	Eigen inkomstenpercentage onder de norm	Totaal
2011	88	12	100
2012	85	15	100
2013	92	8	100
2014	92	8	100

Tabel E.6.iv Exploitatieresultaat (in procenten)

	Positief exploitatieresultaat	Negatief exploitatieresultaat	Totaal
2011	54	46	100
2012	46	54	100
2013	62	38	100
2014	81	19	100

Tabel B.1.iv Totaal eigen vermogen en vlottende activa (in miljoenen euro's)

	Eigen vermogen	Vlottende activa
2011	99,4	190,3
2012	106,8	192,2
2013	115,4	177,1
2014	134,2	177,4

Tabel B.2.iv Gewogen gemiddelde Financiële indicatoren¹⁵

	Liquiditeit	Solvabiliteit	Haringmaat
2011	2,30	0,38	0,36
2012	2,15	0,38	0,37
2013	2,08	0,39	0,36
2014	2,48	0,48	0,44

¹⁵ Bij het berekenen van de gemiddelde liquiditeit is gewogen met de kortlopende schulden. Bij het berekenen van de gemiddelde solvabiliteit is gewogen met de passiva. Bij het berekenen van de gemiddelde haringmaat is gewogen met de totale baten.

Tabel B.3.iv Liquiditeit: risico (in procenten)

	Hoog	Midden	Laag	Totaal
2011	12	8	81	100
2012	4	12	85	100
2013	8	8	85	100
2014	8	4	88	100

Tabel B.4.iv Solvabiliteit: risico (in procenten)

	Hoog	Midden	Laag	Totaal
2011	4	15	81	100
2012	0	12	88	100
2013	0	12	88	100
2014	0	15	85	100

Tabel B.5.iv Haringmaat: risico (in procenten)

	Hoog	Midden	Laag	Totaal
2011	4	15	81	100
2012	0	19	81	100
2013	0	15	85	100
2014	0	12	88	100

Presentatie-instellingen (v)

Tabel E.1.v Totale baten en lasten (in miljoenen euro's)

	Totale baten	Totale lasten	Exploitatie-resultaat
2011	7,9	8,1	-0,2
2012	6,8	7,2	-0,4
2013	7,3	6,9	0,4
2014	6,9	6,8	0,1

Tabel E.2.v Structurele subsidies (in miljoenen euro's)

	Totaal structurele subsidies	Subsidies OCW
2011	6,3	2,9
2012	5,4	2,7
2013	5,1	2,4
2014	4,9	2,4

Tabel E.3.v Eigen inkomsten (in miljoenen euro's)

	Totaal eigen inkomsten	Directe opbrengsten	Indirecte opbrengsten	Bijdragen private middelen
2011	1,5	0,7	0,2	0,6
2012	1,0	0,5	0,3	0,3
2013	1,7	1,0	0,2	0,5
2014	1,5	1,0	0,1	0,4

Tabel E.4.v Eigen inkomstenpercentage (in procenten)

	Eigen in- komsten- percentage (OCW)	Eigen in- komsten- percentage (fondsen)
2011	26	19
2012	19	15
2013	33	23
2014	31	22

Tabel E.5.v Norm eigen inkomstenpercentage OCW (in procenten)

	Eigen in- komsten- percentage boven de norm	Eigen in- komsten- percentage onder de norm	Totaal
2011	83	17	100
2012	67	33	100
2013	67	33	100
2014	100	0	100

Tabel E.6.v Exploitatieresultaat (in procenten)

	Positief ex- ploitatierese- ultaat	Negatief ex- ploitatierese- ultaat	Totaal
2011	33	67	100
2012	17	83	100
2013	100	0	100
2014	50	50	100

Tabel B.1.v Totaal eigen vermogen en vlottende activa (in miljoenen euro's)

	Eigen ver- mogen	Vlottende activa
2011	1,2	2,4
2012	0,8	2,1
2013	1,2	2,3
2014	1,2	2,3

Tabel B.2.v Gewogen gemiddelde Financiële indicatoren¹⁶

	Liquiditeit	Solvabiliteit	Haringmaat
2011	2,23	0,43	0,15
2012	1,59	0,31	0,11
2013	1,81	0,40	0,16
2014	1,90	0,42	0,17

Tabel B.3.v Liquiditeit: risico (in procenten)

	Hoog	Midden	Laag	Totaal
2011	0	0	100	100
2012	17	0	83	100
2013	0	17	83	100
2014	0	0	100	100

Tabel B.4.v Solvabiliteit: risico (in procenten)

	Hoog	Midden	Laag	Totaal
2011	17	83	17	100
2012	17	83	17	100
2013	17	83	17	100
2014	0	100	0	100

Tabel B.5.v Haringmaat: risico (in procenten)

	Hoog	Midden	Laag	Totaal
2011	0	17	83	100
2012	0	33	67	100
2013	0	17	83	100
2014	0	17	83	100

¹⁶ Bij het berekenen van de gemiddelde liquiditeit is gewogen met de kortlopende schulden. Bij het berekenen van de gemiddelde solvabiliteit is gewogen met de passiva. Bij het berekenen van de gemiddelde haringmaat is gewogen met de totale baten.

Festivals (vi)

Tabel E.1.vi Totale baten en lasten (in miljoenen euro's)

	Totale baten	Totale lasten	Exploitatie-resultaat
2011	14,6	15,3	-0,5
2012	14,3	13,7	0,6
2013	13,9	13,6	0,4
2014	14,2	14,3	-0,1

Tabel E.2.vi Structurele subsidies (in miljoenen euro's)

	Totaal structurele subsidies	Subsidies OCW
2011	7,8	5,0
2012	6,8	4,8
2013	6,3	4,4
2014	6,3	4,4

Tabel E.3.vi Eigen inkomsten (in miljoenen euro's)

	Totaal eigen inkomsten	Directe opbrengsten	Indirecte opbrengsten	Bijdragen private middelen
2011	6,7	5,4	0,4	1,0
2012	6,9	5,0	0,4	1,5
2013	7,1	5,0	0,2	1,9
2014	7,6	5,2	0,1	2,3

Tabel E.4.vi Eigen inkomstenpercentage (in procenten)

	Eigen inkomstenpercentage OCW	Eigen inkomstenpercentage achteraf
2011	107	46
2012	103	48
2013	97	51
2014	119	53

Tabel E.5.vi Norm eigen inkomstenpercentage OCW (in procenten)

	Eigen inkomstenpercentage boven de norm	Eigen inkomstenpercentage onder de norm	Totaal
2011	100	0	100
2012	100	0	100
2013	100	0	100
2014	100	0	100

Tabel E.6.vi Exploitatieresultaat (in procenten)

	Positief exploitatieresultaat	Negatief exploitatieresultaat	Totaal
2011	33	67	100
2012	100	0	100
2013	100	0	100
2014	33	67	100

Tabel B.1.iv Totaal eigen vermogen en vlottende activa (in miljoenen euro's)

	Eigen vermogen	Vlottende activa
2011	0,7	2,5
2012	1,2	2,7
2013	1,6	3,6
2014	1,5	3,3

Tabel B.2.vi Gewogen gemiddelde Financiële indicatoren¹⁷

	Liquiditeit	Solvabiliteit	Haringmaat
2011	1,27	0,26	0,05
2012	1,70	0,44	0,09
2013	1,70	0,43	0,11
2014	1,71	0,44	0,11

Tabel B.3.vi Liquiditeit: risico (in procenten)

	Hoog	Midden	Laag	Totaal
2011	0	33	67	100
2012	0	33	67	100
2013	0	33	67	100
2014	0	0	100	100

Tabel B.4.vi Solvabiliteit: risico (in procenten)

	Hoog	Midden	Laag	Totaal
2011	0	33	67	100
2012	0	0	100	100
2013	0	0	100	100
2014	0	0	100	100

Tabel B.5.vi Haringmaat: risico (in procenten)

	Hoog	Midden	Laag	Totaal
2011	0	100	0	100
2012	0	67	33	100
2013	0	67	33	100
2014	0	33	67	100

¹⁷ Bij het berekenen van de gemiddelde liquiditeit is gewogen met de kortlopende schulden. Bij het berekenen van de gemiddelde solvabiliteit is gewogen met de passiva. Bij het berekenen van de gemiddelde haringmaat is gewogen met de totale baten.

Ondersteunende instellingen (vii)

Tabel B.1.vii Totaal eigen vermogen en vlottende activa (in miljoenen euro's)

	Eigen ver- mogen	Vlottende activa
2011	14,9	25,4
2012	9,2	23,6
2013	16,1	25,7
2014	12,3	22,3

Tabel B.2.vii Gewogen gemiddelde Financiële indicatoren¹⁸

	Liquiditeit	Solvabiliteit	Haringmaat
2011	1,95	0,43	0,23
2012	1,47	0,26	0,15
2013	1,84	0,38	0,27
2014	1,85	0,32	0,24

Tabel B.3.vii Liquiditeit: risico (in procenten)

	Hoog	Midden	Laag	Totaal
2011	8	0	92	100
2012	8	25	67	100
2013	0	33	67	100
2014	17	8	75	100

Tabel B.4.vii Solvabiliteit: risico (in procenten)

	Hoog	Midden	Laag	Totaal
2011	0	0	100	100
2012	0	25	75	100
2013	0	17	83	100
2014	8	0	92	100

¹⁸ Bij het berekenen van de gemiddelde liquiditeit is gewogen met de kortlopende schulden. Bij het berekenen van de gemiddelde solvabiliteit is gewogen met de passiva. Bij het berekenen van de gemiddelde haringmaat is gewogen met de totale baten.

Tabel B.5.vii Haringmaat: risico (in procenten)

	Hoog	Midden	Laag	Totaal
2011	0	0	100	100
2012	0	33	67	100
2013	0	25	75	100
2014	8	8	83	100